

1919

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Привредна кретања у АП Војводини

јануар - фебруар 2024. године

Нови Сад, април 2024. године

САДРЖАЈ:

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ	1
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ	7
III. ПОЉОПРИВРЕДА	9
IV. ИНДУСТРИЈА	13
V. ГРАЂЕВИНАРСТВО	16
VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО	19
VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО.....	20
VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА.....	23
VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије.....	23
VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине	26
Спољнотрговинска робна размена, по Класификацији делатности (КД 2010)	27
Спољнотрговинска робна размена по земљама	31
VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена	32
IX. ЗАПОСЛЕНОСТ.....	35
X. НЕЗАПОСЛЕНОСТ	38
XI. ЗАРАДЕ	41
ИЗВОРИ ПОДАТАКА	44

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

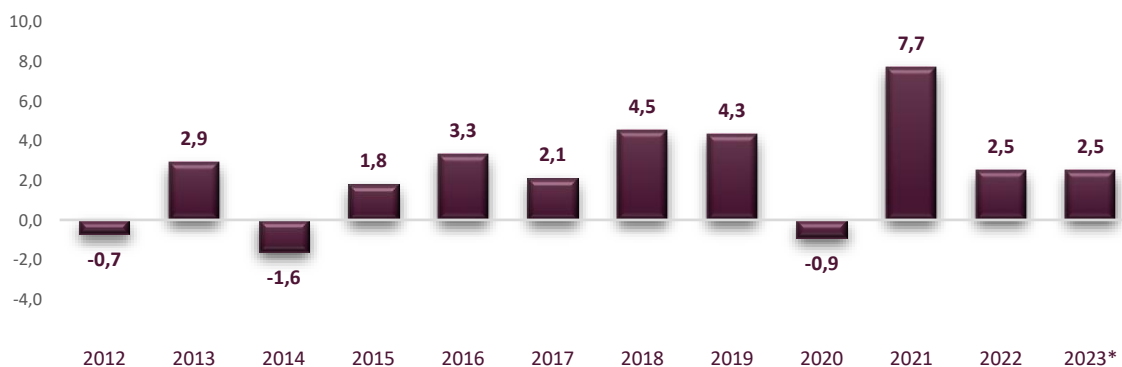
Република Србија је у прва два месеца 2024. године остварила **повољне макроекономске резултате**, упркос продубљивању геополитичких тензија на глобалном нивоу, инфлаторним притисцима, као и присутној неизвесности по основу кретања цена енергената и цена примарних производа. Настављен је раст и прилив страних директних инвестиција (СДИ), настављен је раст запослености и зарада у приватном сектору, као и остварен највиши ниво девизних резерви. Агенција *Standard & Poor's* повећала је изгледе Србије за добијање кредитног рејтинга инвестиционог ранга са стабилних на позитивне.

Према прелиминарним проценама Републичког завода за статистику (РЗС), **Србија је у 2023. години остварила реални раст бруто домаћег производа (БДП) од 2,5% у односу на 2022. годину**. Смањење глобалних инфлаторних притисака и постепен опоравак зоне евра, као и убрзање реализације планираних инвестиционих пројеката условиће наставак раста БДП-а.

Посматрано са производне стране, **услужни сектор имао је улогу доминантног носиоца раста економске активности у 2023. години**. Раст је остварен у већини услужних делатности, а посебно снажан у информационо-комуникационим, као и техничко-стручним услугама. Упркос слабијој спољној тражњи и нижој производној активности наших најважнијих трговинских партнера, а пре свега Немачке, **индустрија је позитивно допринела БДП-у 2023. године**, пре свега услед активирања нових производних капацитета, али и опоравка производње електричне енергије и раста експлоатације руде бакра. **Позитиван допринос потекао је и од грађевинарства**, као резултат повећања приватних инвестиција и наставка улагања државе у саобраћајну инфраструктуру, а делом и због ниже базе у 2022. години. **Пољопривредна производња је била изнад просечна и остварила раст од 9% у поређењу са претходном, сушном годином**, те такође позитивно допринела БДП-у 2023. године.

Посматрано са расходне стране, за разлику од прве половине године, када је раст водио **нето извоз** услед раста извоза робе и услуга и пада увоза, у другој половини 2023. године привредном расту Србије су највише допринеле **инвестиције и приватна потрошња**. Наиме, активирање нових производних капацитета резултирало је **реалним растом извозне активности** упркос смањеној спољној тражњи. С друге стране, пад увоза енергената и мањи увоз репроматеријала имали су за последицу пад реалне увозне активности. Повећање зарада, како у приватном тако и у јавном сектору, већа запосленост и стабилан раст пензија, резултирали су **наставком раста личне потрошње**. **Инвестициона активност је такође повећана током 2023.** као резултат повећања производних капацитета привреде, а додатно је подржана наставком радова на реализацији инфраструктурних пројеката у области путне и железничке инфраструктуре, као и значајних улагања у енергетику.

БДП Републике Србије, годишње стопе реалног раста (%)

*реални раст БДП-а у 2023. години добијен на бази кварталног обрачуна РЗС-а

Упркос свим шоковима из међународног окружења, **Србија је успела да сачува стабилност своје економије и поверење потрошача и инвеститора**, о чему сведочи кумулативни реални раст БДП-а у периоду 2020-2023. од око 12%.

Према најновијој пројекцији НБС-а, у 2024. години се очекује убрзање реалног раста БДП-а Србије на распон 3,0-4,0%, а у 2025. и 2026. додатно убрзање на распон 4-5%, у складу са новим инвестиционим циклусом повезаним са пројектом Експо 2027. Раст ће у 2024. години водити домаћа тражња, при чему ће већој приватној потрошњи допринети наставак раста запослености и зарада, а расту инвестиција реализација пројеката у области саобраћајне, енергетске и комуналне инфраструктуре. Услед очекиваног убрзања инвестиција и личне потрошње, пројекција је да ће увоз расти брже од извоза, што ће за последицу имати негативан допринос нето извоза БДП-у у 2024. години.

Када је реч о регионалној расподели БДП-а Србије, према последњим званичним подацима РЗС-а, који се односе на 2022. годину, вредност регионалног БДП-а и учешће региона у вредности националног БДП-а је следеће: Београдски регион заузима водеће место (2.840 млрд РСД, учешће у националном БДП-у 40,0%), након њега је Регион Војводине (1.871 млрд РСД, учешће у националном БДП-у 26,4%), а потом следе Регион Шумадије и Западне Србије (1.306 млрд РСД, учешће 18,4%) и Регион Јужне и Источне Србије (1.077 млрд РСД, учешће 15,2%).

БДП по глави становника је у 2022. години био највиши у Београдском региону (1.686 хиљ. динара), и био је за 58,3% већи *per capita* износ у односу на републички ниво. БДП по глави становника у Војводини за 2022. годину износи 1.073 динара, што је за 21,2% више у односу на 2021. годину, а за 0,8% више од националног БДП-а по глави становника (који је у 2022. износио 1.065 хиљада динара по глави становника). Најнижа вредност БДП-а по глави становника забележена је, према последњим подацима, у Региону Шумадије и Западне Србије (716 хиљада динара у 2022).

Учешће региона у националном БДП,
2022. године

БДП по глави становника
(у хиљ. РСД)

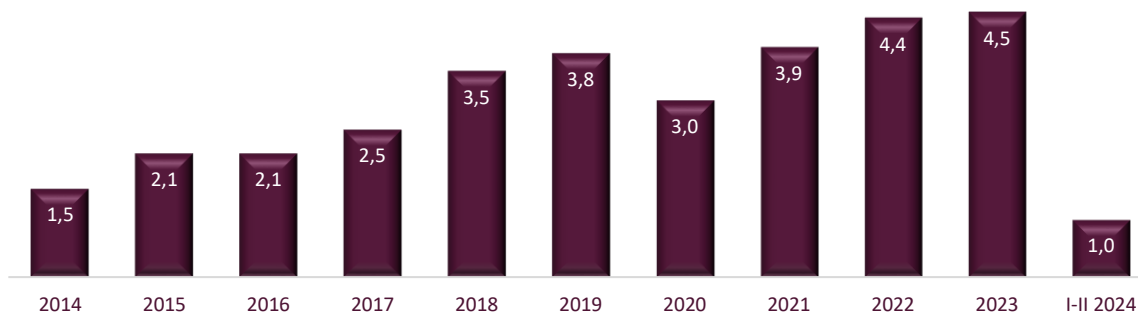
Захваљујући очуваној макроекономској и финансијској стабилности, релативној одрживости девизног курса, као и спроведеној фискалној консолидацији у последњим годинама је вишеструко увећана профитабилност привреде, повећани су инвестициони кредити и државне инвестиције су двоструко веће.

Прилив СДИ у Србији је у 2023. години остварио нови рекордни ниво од 4,5 млрд евра. У прва два месеца 2024. године, прилив СДИ је износио 970 милиона евра и у односу на исти период претходне године је удвостручен. Захваљујући захтевним економским реформама, Србија се позиционирала као једна од најзначајнијих инвестиционих дестинација Централне и Источне Европе. Војводина је у последњих двадесет година (2003 – 2023) привукла СДИ у вредности од

око 11,6 млрд евра. Укупно **645 компанија** је инвестирало у Војводину, од чега тренутно **активно послују 473 компаније**. Највеће инвестиције у Војводини забележиле су **Немачка, САД и Италија**, а инвестиције су у највећој мери усмерене у **агробизнис (28%), аутомобилску индустрију (13%) и финансијски сектор - банке (12%)**.

СДИ у Републици Србији (млрд евра)

Инфлација у Србији је у паду од априла 2023. године, у октобру се вратила на једноцифрен ниво, а **у фебруару 2024. године је износила 5,6%**. Слично као и претходних месеци, **смањењу инфлације** кључно доприноси **успоравање раста цена хране, као и цена производа и услуга у оквиру базне инфлације** (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета). На нивоу **Војводине међугодишња инфлација је у фебруару 2024. године износила 5,3%**. На месечном нивоу, **цене у Србији су у фебруару у односу на јануар порасле за 0,6%, а у Војводини за 0,5%**. Према пројекцији НБС, **наставак смањења међугодишње инфлације** очекује се и у наредном периоду – **инфлација би у границе циља** требало да се врати **средином ове године**, а затим да се крајем године приближи централној вредности циља од 3%.

Према најновијим подацима РЗС-а, **међугодишња инфлација је у Србији наставила да пада и у марту године је износила 5,0%**, док је **на месечном нивоу, у односу на фебруар, износила 0,3%**.

Што се тиче пољопривреде, агрометеоролошки услови су током већег дела фебруара омогућавали неометано обављање радова у пољу. Топлије време од уобичајеног за овај месец, са веома малом количином падавина, створило је **повољне услове за развој биљних болести и за ранију појаву биљних штеточина, као и услове за раније покретање вегетације**. **Минерална ђубрива су јефтинија за 30 – 46%**, у поређењу са фебруаром претходне године (што чини добар предуслов за њихову ширу примену). Негативан ценовни тренд примарних пољопривредних производа се наставио и у фебруару. **Цене кукуруза, пшенице и соје забележиле су пад у односу на исти месец претходне године**.

Индустријска производња Републике Србије је у периоду јануар - фебруар 2024. године забележила раст од 7,9% у односу на исти период прошле године, уз позитиван допринос расту сва три сектора. **Прерађивачка индустрија**, која је забележила **раст од 8,9% мг.**, највише је допринела расту укупне индустрије Републике Србије у прва два месеца ове године, а потом и сектори **Рударство и Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација**, који су забележили **раст од 6,5% и 4,6% мг.**, респективно. Само **у фебруару 2024. године, индустријска производња Републике Србије је за 8,4% била већа у односу на фебруар прошле године**. **Индустријска производња АП Војводине је у прва два месеца 2024. године, у поређењу са истим периодом 2023. године, забележила повећање физичког обима од 6,8%**, вођено **растом производње Прерађивачке индустрије, од 7,7% мг.** Сектор **Рударство** такође је забележио **међугодишњи раст обима производње у Војводини, од 1,7%**, док је у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација забележено смањење обима производње (-6,6% мг.)**. Посматрано по областима делатности, највећи утицај на раст

укупне индустрије АП Војводине у посматраном периоду имале су управо области прерађивачке индустрије, и то **Производња рачунара, електронских и оптичких производа** (мг. раст 233,6%) и **Производња електричне опреме** (мг. раст 23,7%). **Само у фебруару 2024. године**, у односу на фебруар 2023. године, **индустријска производње АП Војводине забележила је раст од 8,2%**.

Након неповољних кретања у грађевинарству током 2022. године услед растуће глобалне неизвесности, **у 2023. години је забележен снажан опоравак грађевинске активности**, уз раст вредности изведених радова и повећање броја издатих грађевинских дозвола. **Грађевинска активност Републике Србије је у 2023. години, у односу на 2022. годину**, посматрана преко индикатора вредност изведених радова извођача из Републике Србије (у Републици Србији и у иностранству), **забележила реалан раст од 10,1%**. Вредност радова извођача из Републике Србије **изведених само у Републици Србији повећана је реално за 11,2%**, док је **вредност радова у иностранству реално смањена за 22,8%**. У Војводини је у 2023. години вредност изведених грађевинских радова **повећана реално за 29,2% у односу на 2022. годину**. Међугодишње је вредност изведених грађевинских радова **на зградама у Војводини смањена за 19,6%**, док је **на осталим грађевинама приметно повећање грађевинске активности, за 59,6%**. Најзначајнији допринос овако великом расту грађевинске активности на осталим грађевинама у Војводини дали су радови на модернизацији **пруге Стара Пазова – Нови Сад**, затим радови на изградњи **аутопута Рума – Шабац** и изградњи **Фрушкогорског коридора**, као и грађевинске активности на изградњи **мађарско – српске железнице**. У периоду **јануар - фебруар 2024. године** у Србији је издато **3.412 грађевинских дозвола**, што је за 1,7% више у односу на исти период претходне године. Од тога, **39%, тј. 1.330 грађевинских дозвола издато је у АП Војводини**, и то за **4,6% више** него у прва два месеца прошле године.

Промет робе у трговини на мало у Републици Србији је у периоду јануар – фебруар 2024. године био за **6,4% већи у сталним ценама у односу на исти период претходне године** (за 12,1% у текућим ценама), док је **на нивоу АП Војводине међугодишње повећање промета робе у прва два месеца 2024. године износило 9,4% мг. у сталним ценама** (14,7% мг. у текућим ценама).

Туристичке дестинације Републике Србије је у периоду јануар - фебруар 2024. године посетило 510.875 туриста, што је за **9% више** него у истом периоду 2023. године, уз раст броја ноћења од 3% (регистровано је **1.641.399 ноћења туриста**). **Војводину је у истом периоду посетило 75.455 туриста** (15% од укупних долазака у Републику Србију), што је за **9% више** него у периоду јануар - фебруар 2023, док **остварен број ноћења туриста у Војводини за прва два месеца 2024. године износи 222.651**, за **2% мање** него у истом периоду претходне године. **У Војводини је у периоду јануар - фебруар 2024. године најпосећенији био Град Нови Сад**, где је забележено 24.044 долазака туриста, што је за **4% више** у односу на исти период 2023. године. Већину посетилаца чинили су страни туристи (60%). **Укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији је у јануару 2024. године износио 217 млн евра и већи је за 18% у односу на девизни прилив остварен у истом месецу 2023.**

Укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије је у периоду јануар - фебруар 2024. године износила 10,6 млрд евра, што је за **0,6% више** од размене забележене у истом периоду 2023. године. **Робни извоз је износио 4,7 млрд евра** (забележио је раст од 3,2% мг.), док је **увоз износио 5,9 млрд евра** (забележио је незнатно смањење од 1,3% мг.). На раст извоза је највише утицао повећан извоз сектора пољопривреде (за 45,7% мг.), као и раст извоза прерађивачке индустрије (за 11,0% мг.), док је највећи утицај на смањење увоза имао нижи увоз енергената. Србија је у прва два месеца 2024. године забележила **дефицит у робној размени са иностранством** у износу од **1,2 млрд евра**, који је за **223,5 млн евра**, односно за **15,4% мањи** од дефицита забележеног у истом периоду 2023. године. **Најзначајнији спољнотрговински партнер Србије је Немачка** (16% укупног извоза пласирано је у Немачку, односно 13% укупног републичког увоза потекло је из Немачке у периоду јануар - фебруар 2024. године).

АП Војводина је у прва два месеца 2024. године остварила **спољнотрговинску робну размену** у износу од **3,8 млрд евра** (што чини 36% укупне размене читаве земље у датом периоду), која је **за 3,1% је већа** у односу на робну размену остварену у истом периоду 2023. године. **Извоз** је остварен у вредности од **1,6 млрд евра (забележио је раст од 10,8% мг.)**, док је **увоз** износио **2,1 млрд евра (незнатно смањење од 2,0% мг.)**. Војводина је у прва два месеца 2024. забележила **дефицит у робној размени са иностранством** у вредности од **528,5 млн евра**, који је за 200,8 млн евра или 27,5% мањи од дефицита забележеног у истом периоду прошле године. **Најважнију улогу у спољнотрговинској робној размени АП Војводине има Јужнобачки округ**, одакле је реализовано **31% укупног извоза**, односно **52% укупног увоза** АП Војводине у посматраном периоду. Из Војводине је, у прва два месеца 2024. године, **највише извезено електричне опреме, прехранбених производа и моторних возила и приколица**, док је **више од четвртине укупног увоза чинио увоз сирове нафте и природног гаса**, а следи увоз робе некласификоване по КД. Главна дестинација војвођанског извоза у прва два месеца ове године била је **Немачка (учешће 21%)**, одакле је забележен и **највећи увоз (14%)**, а следи увоз из Руске Федерације (12%) и Мађарске (11%).

На тржишту рада у Србији су присутна повољна кретања уз раст продуктивности. Смањење броја незапослених и с друге стране, наставак раста запослености уз раст зарада.

Укупан број запослених у Републици Србији је у 2023. години износио 2.360.588 лица, што је за **2,2% више** у односу на 2022. годину. Основни генератор нових радних места остао је приватни сектор (где је запосленост у 2023. повећана за 3,1% у односу на 2022), док је запосленост у јавном сектору повећана за незнатних 0,4% мг. **Укупна регистрована запосленост у Војводини је у 2023. години износила 592.718 лица**, што је за **2,3% више** у односу на 2022. годину. У Војводини је у 2023. години **80% лица било запослено у правним лицима**, **17% су предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност**, а **3% регистровани индивидуални пољопривредници**. По секторима делатности, у Војводини је у 2023. години највише запослених у **услужним секторима (61,6%)**, потом у **индустрији (30,6%) и грађевинарству (5,1%)**, а **најмање запослених у пољопривреди (2,7%)**. Највећи раст запослености у Војводини је у 2023. години забележен у **секторима Информисање и комуникације и Рударство** (за по **10,2% мг.**).

Стопа запослености у Републици Србији износи 50,5%, а на нивоу Војводине **51,1%**, према најновијим подацима РЗС-а за четврти квартал 2023. године.

Према евиденцији Националне службе за запошљавање (НСЗ), у Републици Србији је на крају **фебруара 2024. године било за 8,5% мање незапослених лица у односу на фебруар 2023. године**, док је на нивоу Војводине у исто време **незапосленост била мања за 7,1%**. Незапосленост је у фебруару 2024. године међугодишње смањена у свакој области Региона Војводине појединачно посматрано, а **највеће смањење је забележено у Јужнобачкој области (за 9,3% мг.)**.

Стопа незапослености у Републици Србији износи 9,1%, а на нивоу Војводине **9,2%**, за четврти квартал 2023. године.

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у јануару 2024. године износила 132.372 динара, а **просечна нето зарада 95.836 динара**. Просечна бруто зарада је у првом месецу 2024, у односу на исти месец 2023. године, **номинално повећана за 15,9%**, а **реално за 8,9%**, док је просечна нето зарада већа за **15,8% номинално**, односно за **8,8% реално**. Раст је био вођен бржим растом зарада у јавном сектору (16,2% мг.), него у приватном (15,6% мг.). Посматрано по делатностима, **највишу просечну нето зараду у јануару 2024. године забележило је Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности (279.645 динара)**, а **најнижу Остале личне услужне делатности (54.469 динара)**. Највећи међугодишњи раст просечне нето зараде у јануару 2024. године евидентиран је у **Региону Шумадије и Западне Србије (16,6% мг.)**.

У АП Војводини је просечна бруто зарада у првом месецу 2024. године износила **125.290 динара** (за 5,4% мање од републичког просека), а просечна нето зарада **90.587 динара** (за 5,5% мање од републичког просека). У поређењу са јануаром 2023. године, **просечне бруто и нето зараде** у Војводини забележиле су **номинални раст од по 15,3%**. Највишу нето просечну зараду у јануару 2024. године имао је **Јужнобачки округ** (100.266 динара), а најнижу Западнобачки округ (79.511 динара).

Очекује се да ће зараде у 2024. години порасти за око 12%, између осталог и као резултат раста минималне цене рада - Влада Србије је у септембру 2023. године донела **одлуку о повећању минималне цене рада, са 230 динара по часу на 271 динар по часу, почев од 1. јануара 2024. године**, чиме ће минимална нето зарада у овој години износити **око 47 хиљада динара**).

* * *

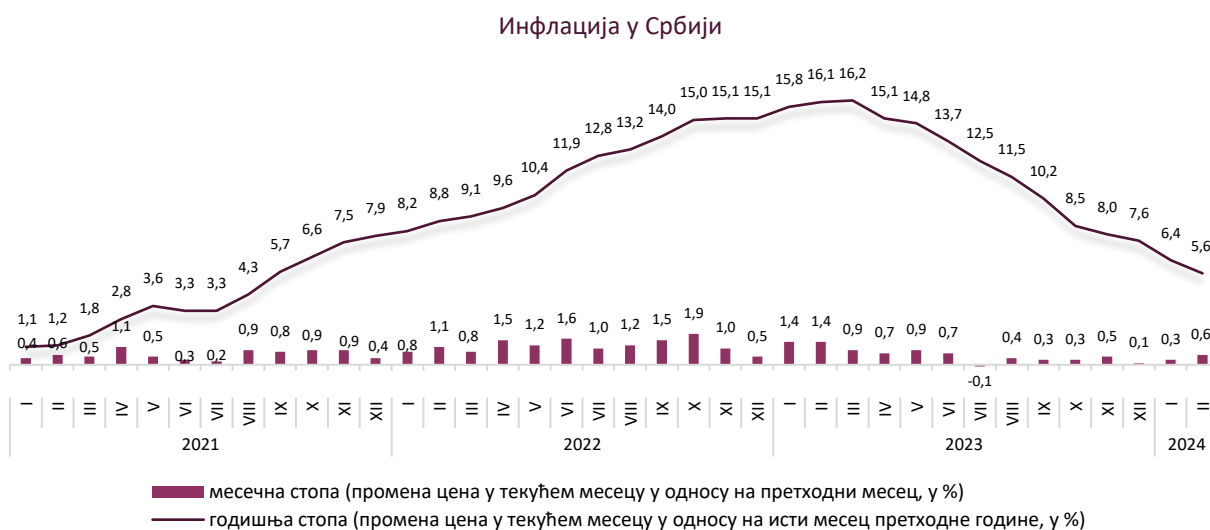
Ризици остварења пројекције НБС о даљем кретању инфлације и БДП-а Републике Србије и даље се у највећој мери односе на **факторе из међународног окружења**. Глобална инфлација наставља да успорава и ризици у погледу њеног кретања су све више уравнотежени услед слабљења трошковних притисака, попуштања застоја у ланцима снабдевања и ефеката претходног заоштравања монетарних услова централних банака. Свакако, због и даље присутних геополитичких тензија неопходна је додатна опрезност услед доношења одлука монетарне политике. Поменута опрезност домаће монетарне политике потребна је и због **раста цена нафте** на светском тржишту услед одлуке земаља *ОПЕС+* да ограниче понуду и током другог тромесечја 2024, у условима дужих транспортних рута и већих логистичких трошкова проузрокованих израженим геополитичким тензијама. **Знатни губици на нивоу светске производње** (укључујући и негативне ефекте на главне трговинске партнере Републике Србије) **могу бити проузроковани продубљеном глобалном фрагментацијом**. Услед тога, претпоставља се да водеће централне банке, Систем федералних резерви и Европска централна банка, неће пре средине године почети са ублажавањем монетарне политике.

II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ

Међугодишња инфлација у Републици Србији је наставила да успорава (успоравање започето од априла месеца 2023. године) и **у фебруару 2024. је износила 5,6%**, чему у највећој мери доприноси наставак **успоравања раста цена хране, као и цена производа и услуга у оквиру базне инфлације** (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета).

Раст цена хране се, посматрано на међугодишњем нивоу, спустио испод укупне и базне инфлације, тако да су у поређењу с фебруаром прошле године **цене хране и безалкохолних пића повећане за 4,7%**. Раст **цена енергената** је у фебруару износио 7,7% мг.

Посматрано по производима и услугама личне потрошње, **највећи позитиван допринос међугодишњој стопи фебруарске инфлације** потекао је, превасходно, од **цена електричне енергије за домаћинства и цена меса** (0,8 п.п. и 0,6 п.п., респективно), као и од цене горива и мазива за путничка возила и цене дувана (по 0,3 п.п.). **Највећи негативан допринос** потекао је од **цена чврстих горива**, које су међугодишње **смањене за 6,7%** (допринос -0,2 п.п.).

Базна инфлација у Србији је, међугодишње посматрано, **у фебруару такође успорила, на 5,2%**.

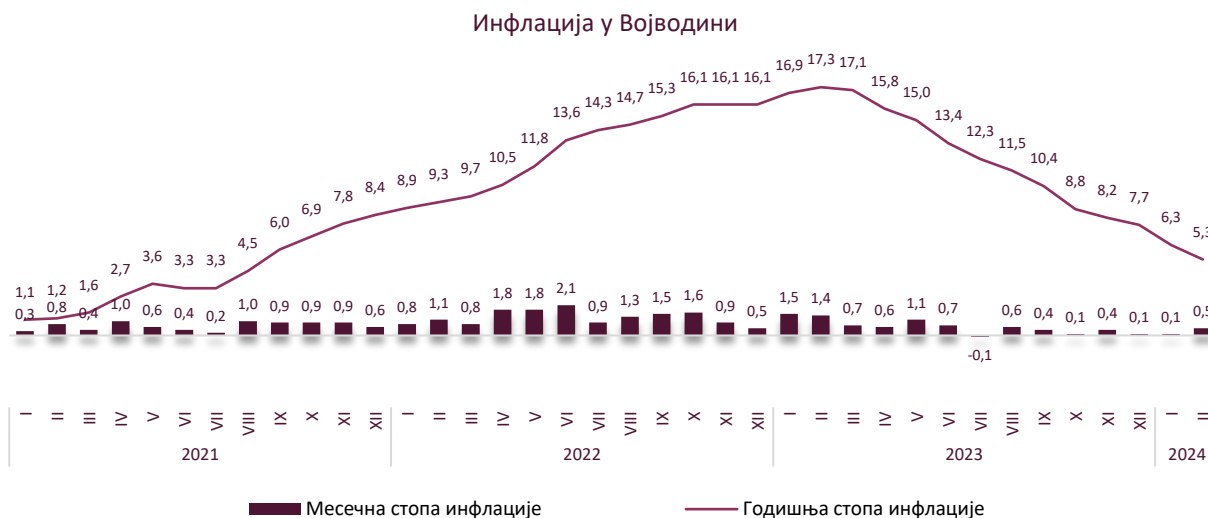

Када је реч о **месечној инфлацији у Србији**, она је у фебруару износила **0,6%** и била је у највећој мери вођена растом **цена нафтних деривата и редовним усклађивањем цена цигарета с растом акциза**. **Цене хране и безалкохолних пића** су на месечном нивоу у просеку биле више за 0,4%, уз сличну структуру раста као и претходног месеца – **цене прерађене хране** су порасле за 0,5%, а **цене свежег поврћа** за 2,9%, што је ниже од сезонски уобичајених кретања за овај период године, док су **цене свежег меса** биле ниже него у јануару. **Цене енергената** су под утицајем поменутог поскупљења нафтних деривата на месечном нивоу порасле за 1,5%.

Цене производа и услуга у оквиру **базне инфлације су у фебруару порасле за 0,2%** у односу на јануар, вођене поскупљењем појединих услуга (комуналне, угоститељске услуге).

Посматрано на покрајинском нивоу, **међугодишња инфлација у Војводини је у фебруару 2024. износила 5,3%**, док је **месечни раст потрошачких цена износио 0,5%**.

	II 2024 I 2024		II 2024 II 2023		I – II 2024 I – II 2023	
	Србија	Војводина	Србија	Војводина	Србија	Војводина
Потрошачке цене - укупно	100,6	100,5	105,6	105,3	106,0	105,8

Према најновијим подацима РЗС-а, међугодишња инфлација у Србији и даље успорава и **у марту је износила 5,0%**, док је **на месечном нивоу, у односу на фебруар, износила 0,3%**.

Према пројекцији НБС-а, **наставак смањења међугодишње инфлације се очекује и у наредном периоду** – инфлација ће наставити да успорава и **у границе циља би требало да се врати у мају**, а затим да се крајем године приближи централној вредности циља од 3% и да настави да се креће око тог нивоа у средњем року. Таквом кретању допринеће ефекти досадашњег заштравања монетарних услова, успоравање увозне инфлације, још увек ниска есктерна тражња, као и наставак смањења инфлационих очекивања.

Ризици остварења пројекције инфлације потичу пре свега из **међународног окружења**, а односе се на геополитичке прилике и изгледе глобалног привредног раста, као и њихов ефекат на цене енергената и примарних производа на светском тржишту. Када је реч о факторима из **домаћег окружења**, ризици пројекције односе се на брзину опоравка домаће тражње и карактер пољопривредне сезоне у овој години.

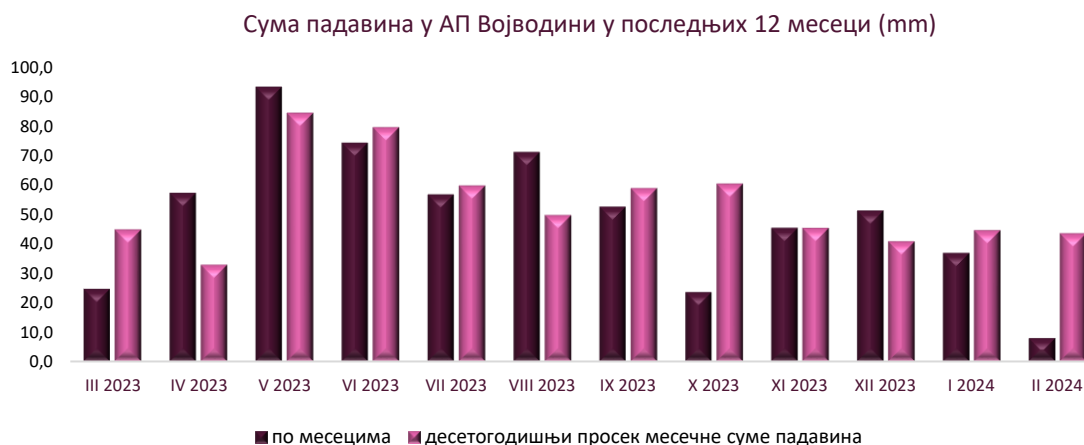

III. ПОЉОПРИВРЕДА

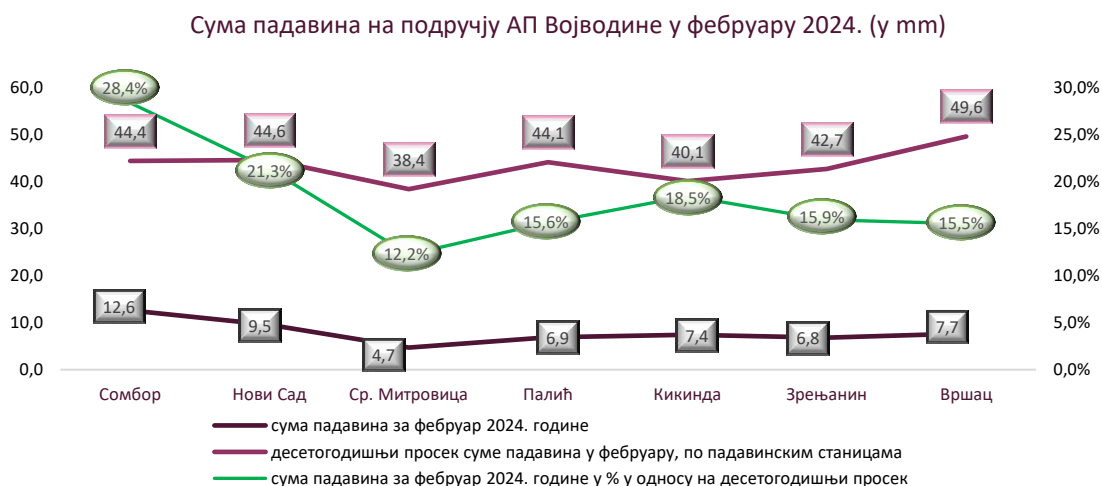
Агрометеоролошки услови

Према подацима Републичког Хидрометеоролошког завода Србије (РХМЗ), **фебруар 2024. године обележило је знатно топлије време од уобичајеног за ово доба године са веома малом количином падавина.** Максималне дневне, као и минималне јутарње температуре су током већег дела месеца биле знатно изнад вишегодишњег просека.

У већини производних подручја је на крају месеца било довољно зимске резерве влаге у дубљим слојевима земљишта, али би биле неопходне нове количине падавина да би почетак вегетационог периода протекао у оптималним условима.

Процент падавина на територији АП Војводине се у фебруару 2024. године, у односу на вишегодишњи просек за фебруар, кретао између 12,2% у Сремској Митровици (у фебруару је измерено свега 4,7 mm кише) и 28,4% у Сомбору, где је измерено 12,6 mm воденог талога по квадратном метру.

Биљна производња

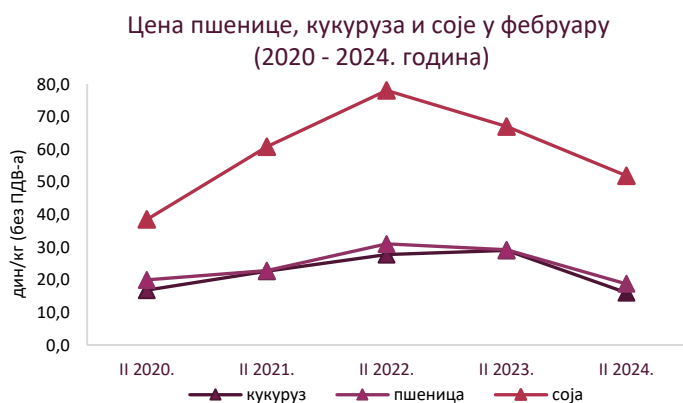
Почетком фебруара топлотни услови су омогућавали апсолутно мировање усева и вишегодишњих култура. У наставку месеца пораст температура ваздуха утицао је и на постепено пораст температуре земљишта и **стицање услова за раније покретање вегетације.**

Знатно топлије време, него што је то уобичајено за фебруар, створило је повољне услове за **развој биљних болести и за ранију појаву биљних штеточина**, како код ратарских, тако и код воћарских култура. Агророметоролошки услови су током већег дела фебруара омогућавали обављање актуелних пољских радова, као што су: прихрањивање озимих усева, резидба, ђубрење, зимско прскање и заштита у воћњацима и виноградима, обрада земљишта, припрема топлих леја и други припремни радови за пролећну сетву и садњу.

Тржиште пшенице, кукуруза и соје

У фебруару се, преко новосадске Продуктне берзе, највише трговало кукурузом. **Негативни ценовни тренд из јануара се наставио**, те су цене свих примарних пољопривредних производа забележиле пад у односу на месец дана раније.

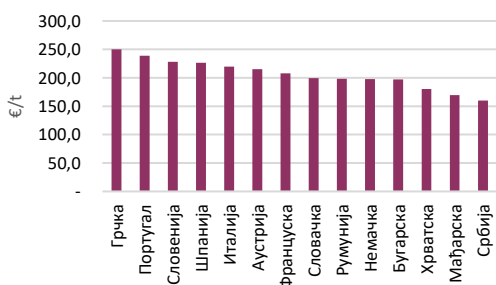
Пондерисана цена пшенице је у фебруару 2024. била **18,71 дин/kg** без ПДВ-а, док се у истом месецу 2023. године продавала за 29,00 дин/kg без ПДВ-а, а у фебруару 2022. године цена пшенице износила је 31,50 дин/kg без ПДВ-а. Пшеница је максималну цену прошле године имала у јануару (34,48 дин/kg без ПДВ-а), а од тада цена има тенденцију пада. Такође, фебруарска цена нижа је од цене из претходног месеца, за 1,23 дин/kg.

Цена кукуруза од 16,01 дин/kg без ПДВ-а је забележила пад у поређењу са претходним месецом (када је кукуруз прометован по цени од 17,48 дин/kg без ПДВ-а), док је међугодишње посматрано забележен пад цене од 44,8%. У фебруару 2023. године његова пондерисана цена износила је 29,02 дин/kg без ПДВ-а, док му је цена у истом месецу 2022. била 27,76 дин/kg без ПДВ-а.

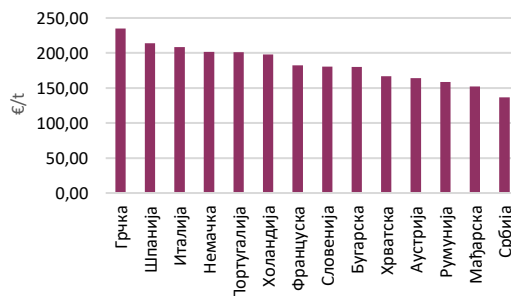
Цена соје се током фебруара кретала се у опсегу 50,20-53,20 дин/kg без ПДВ-а, пондер цена износила је 51,81 дин/kg без ПДВ-а, што је у односу на јануар пад цене од 1,07%, а међугодишње посматрано, пад цене од 22,67%.

Цене пшенице и кукуруза у земљама Европске уније, у другом месецу ове године биле су врло разноврсне. Док је у Грчкој цена пшенице била 250,00 €/t, Мађарској 169,91 €/t, у Србији је износила свега 159,91 €/t. Сагледавајући државе ЕУ, кукуруз је био најскупљи у Грчкој (235,00 €/t), а најјефтинији у Мађарској (152,09 €/t). У Србији - 136,84 €/t.

Цена пшенице у земљама ЕУ и Србији, фебруар 2024. године

Цена кукуруза у земљама ЕУ и Србији, фебруар 2024.

Минерална ђубрива су знатно јефтинија него пре годину дана (у зависности од врсте за 30% - 46%), што чини добар предуслов за њихову ширу примену.

Цене прехранбених производа

У односу на фебруар 2023. године, **цене скоро свих прехранбених производа су у другом месецу 2024. забележиле раст**. Цене хране и безалкохолних пића су у фебруару 2024. године биле веће за 4,7% у односу на цене из истог месеца 2023. године, а за 0,4% веће у поређењу са претходним месецом. У односу на фебруар 2023. године, највеће поскупљење бележе: месо (за 9,1%), минерална вода и безалкохолна пића (за 8,0%) и шећер, џем, мед и чоколада (за 6,8%). Цене рибе су биле веће за 6,0% мг., а кафа, чај и какао за 4,3% мг. Уља и масти су били јефтинији за 4,9%, а воће за 0,2%, међугодишње посматрано. **У односу на претходни месец, ниже цене бележи само месо**, и то за 1,1%. Од алкохолних пића, потрошачи у Србији издвајају за пиво 12,3% више средстава него у истом месецу 2023. године, а истовремено је вино скупље за 6,2%.

Светске цене хране су у фебруару пале на најнижи ниво у последње три године, по саопштењу Организације за храну и пољопривреду Уједињених нација (ФАО). У фебруару је забележени међумесечни пад цена свих главних житарица и биљних уља који је више него надокнадио поскупљење млечних производа, меса и шећера.

Сточарство

У фебруару текуће године, понуда **телад** је била нешто боља него у јануару, док је доминантна цена **товне јунади** телесне масе преко 480 килограма износила 350,00 дин/kg. Понуда и продаја **прасади** телесне масе 16-25 kg је такође била слаба, а цена је најчешће износила 500,00 дин/kg. **Товне свиње** масе од 80 до 120 килограма продаване су по цени од 220,00 - 350,00 дин/kg. Цена **јагњади** је варирала у распону од 450,00 до 500,00 дин/kg, а целог месеца бележена је слаба продаја. Цена **оваца**, уз слабу понуду, била је на нивоу од 200,00 дин/kg.

У кланицама регистрованим на територији Војводине, према последњим подацима РЗС-а, у **јануару 2024. године заклано је више оваца** (за 64,2%), **говеда** (за 11,7%) и **живине** (за 4,4%) а **мање свиња** (за 12,6%), у односу на јануар 2022. године.

Клање стоке у кланицама у Војводини

		I 2023.	Индекс I 2023 I 2022
Говеда	Број	4.620	111,7
	Нето маса (t)	1.262	113,5
Свиње	Број	86.077	87,4
	Нето маса (t)	6.706	86,9
Овце	Број	5.896	164,2
	Нето маса (t)	104	120,9
Живина	Број	3.278.307	104,4
	Нето маса (t)	6.143	105,0

У првом месецу 2024. године, **укупна нето маса оваца у Војводини већа је за 20,9%**, **говеда за 13,5%** и **живине за 5,0%**, док је **нето маса мања код свиња за 13,1%**, у поређењу са истим месецом претходне године.

Шумарство

Обим радова на **производњи дрвних сортимената у Републици Србији** у јануару текуће године износио је 99.040 m³ и у односу на јануар претходне године већи је за 3,0%, док је **у Војводини производња дрвних сортимената** износила 53.118 m³ и већа је за 4,5% мг. Обим радова у АП Војводини чинио је више него половину (53,6%) од укупних радова на производњи дрвних сортимената у Републици Србији.

Мере подршке пољопривредницима

1. **Подстицаји у биљној производњи** – Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде расписало је Јавни позив за подношење захтева за остваривање права на основне подстицаје у биљној производњи у износу од 18.000 динара по хектару. Овај јавни позив расписан је 1. фебруара, а закључно са 1. априлом 2024. године.
2. **Размена минералног ђубрива** - 13. фебруара 2024. године Републичка дирекција за робне резерве огласила је прикупљање писмених захтева за размену до 35.000.000 kg минералног ђубрива НПК (6:24:12) за меркантилну пшеницу рода 2023. и 2024. године, и меркантилни кукуруз рода 2023. и 2024. године.
3. **ИПАРД 3** - 23. фебруара МПШВ расписало је први јавни позив за Мери 1 у оквиру ИПАРД 3 програма за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава у изградњу и опремање објеката, као и подизање вишегодишњих производних и матичних засада. Обухваћени су сектори млека, меса, воћа, поврћа, житарица и индустријског биља, грожђа, јаја и рибарства.

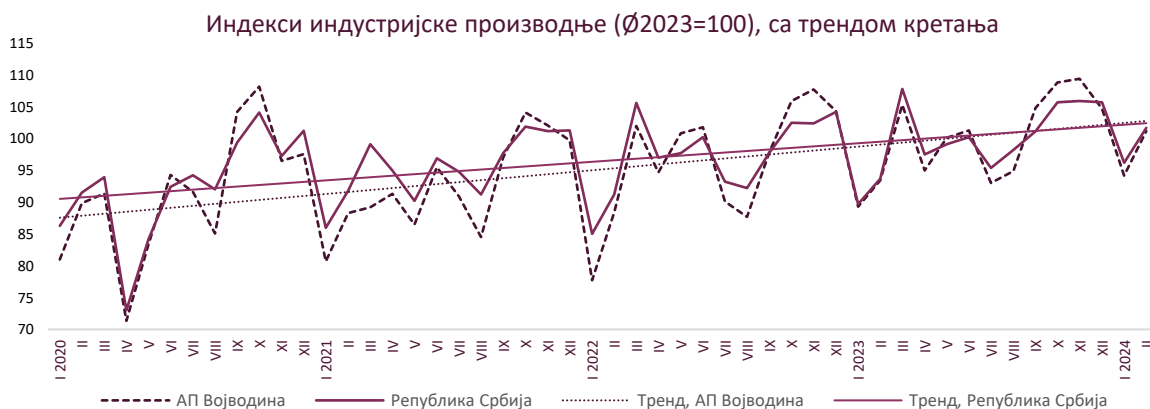

IV. ИНДУСТРИЈА

Индустријска производња Републике Србије је у периоду јануар - фебруар 2024. године забележила раст од 7,9% у односу на исти период прошле године, уз позитиван допринос расту сва три сектора. **Прерађивачка индустрија**, која је забележила раст од 8,9% м.г., највише је допринела расту укупне индустрије Републике Србије у прва два месеца ове године (6,7 п.п.), а потом и сектори **Рударство** (1,0 п.п.) и **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** (0,4 п.п.), који су забележили раст од 6,5% и 4,6% м.г., респективно.

Посматрано по областима делатности, у периоду јануар - фебруар 2024. године, међугодишње повећање физичког обима производње забележено је код 22 области делатности индустрије у Републици Србији (које чине 83% укупне индустрије), а највећи допринос расту имала је управо област прерађивачке индустрије, и то **Производња основних метала**, која је забележила међугодишњи раст од 77,5%, уз допринос расту укупне индустрије са 5,8 п.п.

У односу на просек 2023. године, индустријска производња је у фебруару 2024. године, на републичком нивоу била већа за 1,7%, а на покрајинском нивоу за 1,2%.

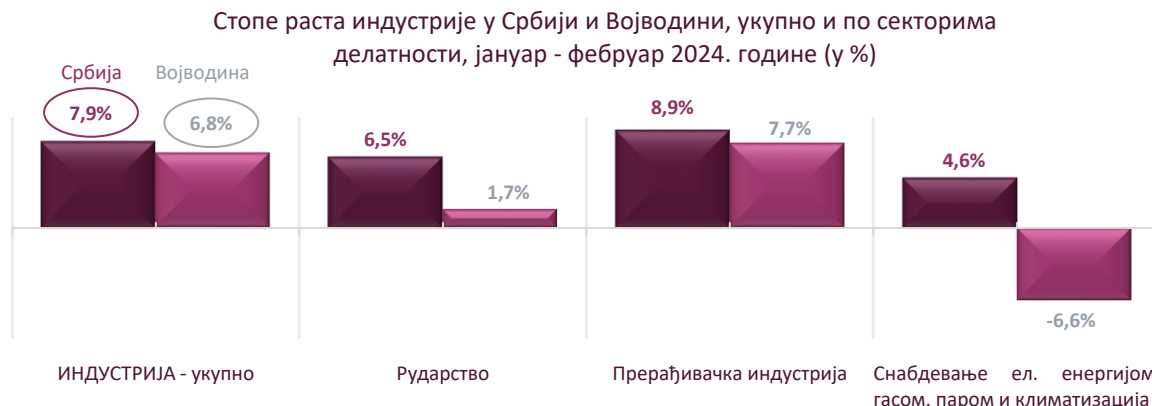
Само у фебруару 2024. године, индустријска производња Републике Србије је за 8,4% била већа у односу на фебруар прошле године. Највећи допринос расту индустријске производње у фебруару потекао је од раста у секторима **Прерађивачка индустрија (10,8% м.г.)** и **Рударство (14,9% м.г.)**, док је у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** забележено смањење активности (-2,9% м.г.). Посматрано по областима, у фебруару је међугодишњи раст производње остварен у 23 области (које чине 73% укупне индустрије), а највећи допринос расту потекао је од производње основних метала, прехранбених производа, кокса и деривата нафте, металних производа и експлоатације руда метала.

У АП Војводини је индустријска производња у периоду јануар - фебруар 2024. године, у односу на исти период прошле године, забележила повећање од 6,8%, вођено растом производње **Прерађивачке индустрије, од 7,7% м.г.** (допринос 7,2 п.п.). Сектор **Рударство** такође је забележио међугодишњи раст обима производње од 1,7% (незнатан допринос укупном расту 0,1 п.п.), док је у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** у Војводини забележено смањење обима производње (-6,6% м.г., допринос -0,2 п.п.).

Само у фебруару 2024. године, у односу на фебруар 2023. године, индустријска производње АП Војводине забележила је раст од 8,2%, вођен растом у секторима **Прерађивачка индустрија (9,0% м.г.)** и **Рударство (8,8% м.г.)**, док је сектор **Снабдевање електричном енергијом, гасом,**

паром и климатизација у Војводини забележио **мањи обим производње, за 5,0%**, у фебруару ове године у односу на фебруар прошле године.

Прерађивачка индустрија је доминантан сектор у индустрији АП Војводине, са учешћем од **93,9%** у периоду јануар - фебруар 2024. године, док **Рударство чини 3,8%**, а сектор **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација 2,3%** укупне индустрије Покрајине.

Посматрано по областима делатности, међугодишње повећање физичког обима **индустријске производње Војводине** је у прва два месеца 2024. године забележено у оквиру **21 области делатности** (које чине 77% укупне индустрије Војводине), а **највећи утицај на раст** имале су управо области прерађивачке индустрије, и то: **Производња рачунара, електронских и оптичких производа** (мг. раст 233,6%, допринос 3,6 п.п.) и **Производња електричне опреме** (мг. раст 23,7%, допринос 2,9 п.п.), а следе доприноси Производње прехранбених производа (мг. раст 11,1%, допринос 1,7 п.п.) и Производње моторних возила, приколица и полуприколица (мг. раст 13,3%, допринос 1,2 п.п.).

Посматрано по наменским групама, раст индустријске производње АП Војводине је у прва два месеца 2024. године забележен **у оквиру сваке групе**, и то код **Интермедијарних производа, осим енергије** (мг. раст **13,1%**, допринос 3,8 п.п.), **Нетрајних производа за широку потрошњу** (мг. раст **6,8%**, допринос 2,4 п.п.), **Капиталних производа** (мг. раст **4,5%**, допринос 0,7 п.п.), **Енергије** (мг. раст **2,2%**, допринос 0,4 п.п.) и **Трајних производа за широку потрошњу** (мг. раст **4,8%**, допринос 0,04 п.п.).

V. ГРАЂЕВИНАРСТВО

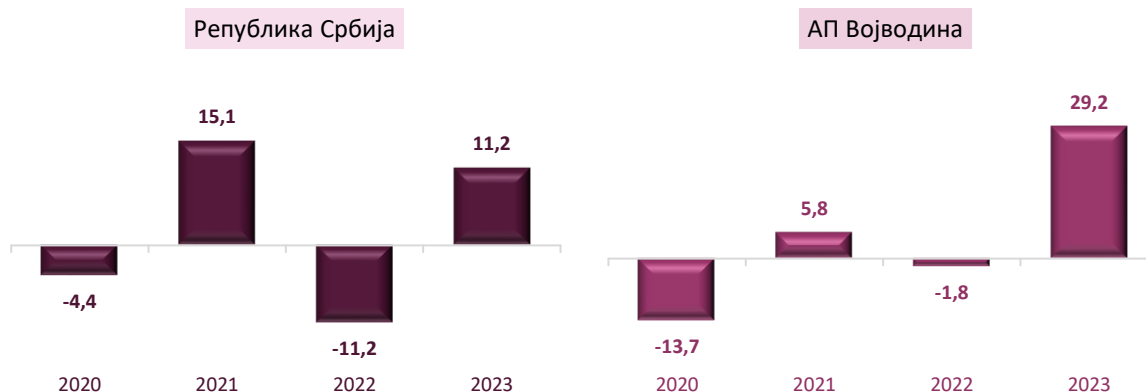
Након неповољних кретања у грађевинарству током 2022. године услед растуће глобалне неизвесности, у **2023. години је забележен снажан опоравак грађевинске активности**, уз раст вредности изведених радова и повећање броја издатих грађевинских дозвола.

Грађевинска активност Републике Србије је у 2023. години, у односу на 2022. годину, посматрана преко индикатора укупна вредност изведених радова извођача из Републике Србије (**и у Србији и у иностранству**), забележила **реални раст од 10,1% у сталним ценама** (14,9% у текућим ценама).

Вредност радова извођача из Републике Србије изведених **само у Србији** је у 2023. години **повећана за 11,2% м.г. у сталним ценама** (16,1% м.г. у текућим ценама), на шта је, с једне стране, утицала ниска база из претходне године, а с друге стране, интензивнија реализација инфраструктурних пројеката у земљи. Вредност радова извођача из Републике Србије изведених **у иностранству смањена је у 2023. години у сталним ценама за 22,8%** (за 19,4% у текућим ценама) **у односу на 2022. годину**.

Грађевинска активност **на територији АП Војводине** је у **2023. години**, у односу на 2022. годину, забележила **раст од 29,2% у сталним ценама** (34,9% у текућим ценама).

Вредност изведених грађевинских радова у Републици Србији и АП Војводини, у сталним ценама (м.г. стопе раста у %)

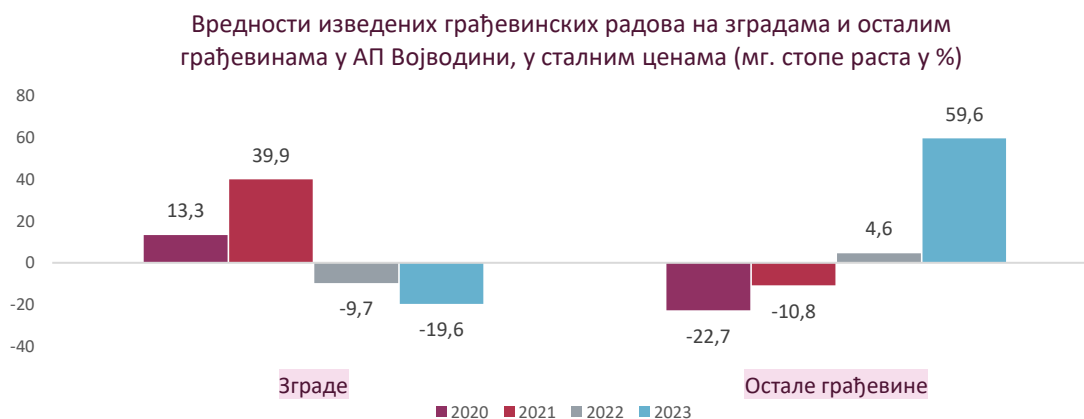
Посматрано **према врсти грађевина**, у 2023. години, у поређењу са 2022. годином, изражено у сталним ценама, **вредност радова изведених на зградама у Републици Србији смањена је за 2,4%**, док је вредност радова **на осталим грађевинама** (саобраћајнице, цевоводи, сложене индустријске грађевине и сл.) **повећана за 19,3%**.

Вредност радова изведених на **зградама у Војводини је у 2023. смањена за 19,6% у односу на 2022. годину**, док је вредност радова изведених на **осталим грађевинама повећана за 59,6%**. Најзначајнији допринос овако великом расту грађевинске активности на осталим грађевинама у Војводини потекао је од радова на модернизацији **пруге Стара Пазова - Нови Сад**, затим радова на изградњи **аутопута Рума - Шабац** и изградњи **Фрушкогорског коридора**, као и од грађевинских активности на изградњи **мађарско - српске железнице**.

Грађевинску активност у осталим регионима Републике Србије током 2023. године окарактерисали су:

- **Регион Јужне и Источне Србије** – велики стамбено - пословни комплекс у Нишу са преко 400 станова, изградња гасног конектора Ниш-Димитровград, брза саобраћајница Пожаревац-Голубац;
- **Регион Шумадије и Западне Србије** – радови на изградњи Моравског коридора и деонице Прељине-Пожега, завршена је изградња Лидловог дистрибутивног центра у Лапову на око 60 хиљ. m²;
- **Београдски регион** – грађевински радови у оквиру пројекта „Београд на води“, велики стамбени комплекси „Депо“, „Вождове капије“, „Vellport“, „Viva Residences“ и „Зелена авенија“, нестамбене зграде „Центар за инклузију“ и железничка станица „Београд центар“.

У Републици Србији је у периоду јануар - фебруар 2024. године издато 3.412 грађевинских дозвола, што је за 58 грађевинских дозвола, односно 1,7% више у односу на исти период 2023. године. Од укупног броја дозвола издатих у Србији у поменутом периоду, 81,4% се односи на зграде, а 18,6% на остале грађевине.

Посматрано по регионима, у прва два месеца 2024. године, највише грађевинских дозвола издато је у Региону Војводине (1.330, тј. 39%), следи Регион Шумадије и Западне Србије (1.190 издатих дозвола или 35%), а затим Регион Јужне и Источне Србије (476 издатих дозвола или 14%) и Београдски регион (416 издатих дозвола или 12%). Међугодишње је повећан број издатих грађевинских дозвола у свим регионима Републике Србије, осим у Региону Јужне и Источне Србије, где је издато за 49 дозвола мање него у истом периоду 2023. године тј. за 9,3% мање.

У Војводини је у периоду јануар - фебруар 2024. године издато за 59 дозвола више него у истом периоду прошле године, тј. 4,6% више. Од укупног броја издатих дозвола, 85% (1.127) је издато за зграде, а 15% (203) за остале грађевине. Ако се посматрају само зграде, 79% дозвола издато је за стамбене зграде, а 21% за нестамбене зграде, док се код осталих грађевина највећи проценат издатих дозвола односи на **цевоводе, комуникационе и електричне водове (70%)**.

Број издатих грађевинских дозвола у Војводини

Према грађевинским дозволама издатим у прва два месеца 2024. године, у Војводини је пријављена изградња **1.276 станова** (за 13,4% мање у односу на исти период 2023), **просечне површине 72,2 m² по стану**. Највећи број пријављене изградње станова је у **стамбеним зградама новоградње (96%)**, и то оним које броје **три или више станова (87%)**, просечне површине 58,2 m², 12% станова пријављено за изградњу у стамбеним зградама са једним станом (просечне површине 161,9 m²), а најмање станова (1%) је пријављено за изградњу у стамбеним зградама новоградње које броје два стана (просечне површине 165,6 m²).

Укупна предвиђена вредност радова у АП Војводини, према издатим дозволама у периоду јануар - фебруар 2024. године, износи 37,3 млрд динара, што представља **смањење од 2,4%** у односу на исти период 2023. године. Предвиђена вредност **радова новоградње** у АП Војводини, у прва два месеца 2024. године износи **78% од укупно предвиђене вредности грађевинских радова у АП Војводини** у истом периоду. Посматрано према управним окрузима АП Војводине, **највећа грађевинска активност очекује се у Јужнобачком округу (45%)**, затим у Сремском округу (16%).

Просечна цена станова новоградње на територији Републике Србије је у 2023. години износила **211.103 динара по m²** (у 2022. години 209.958 динара), док је **просечна површина** продатих станова новоградње Србији у 2023. години **55 m²**. Просечна цена станова новоградње на територији Града Новог Сада је у 2023. години износила **206.400 динара по m²**, а **просечна површина продатих станова 55 m²**.

VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

Наставља се **тренд раста трговине на мало**, који је присутан последњих десет година. После стабилног нивоа у првој половини 2023. године, у трећем и четвртом кварталу, тренд промета робе у трговини на мало у текућим ценама бележи даљи раст. **Стопе раста промета у текућим ценама су знатно веће него у сталним ценама, што је последица убрзања инфлације.**

У периоду јануар - фебруар 2024. године, међугодишње посматрано, **забележен је раст промета робе у трговини на мало у сталним ценама**, како у Србији тако и у Војводини. **Промет је у Републици Србији међугодишње реално повећан за 6,4%** (у текућим ценама за 12,1%). **Само у фебруару 2024. у односу на фебруар 2023.** вредност промета робе је била већа за 14,4% у текућим ценама, док је реални промет повећан за 8,8%.

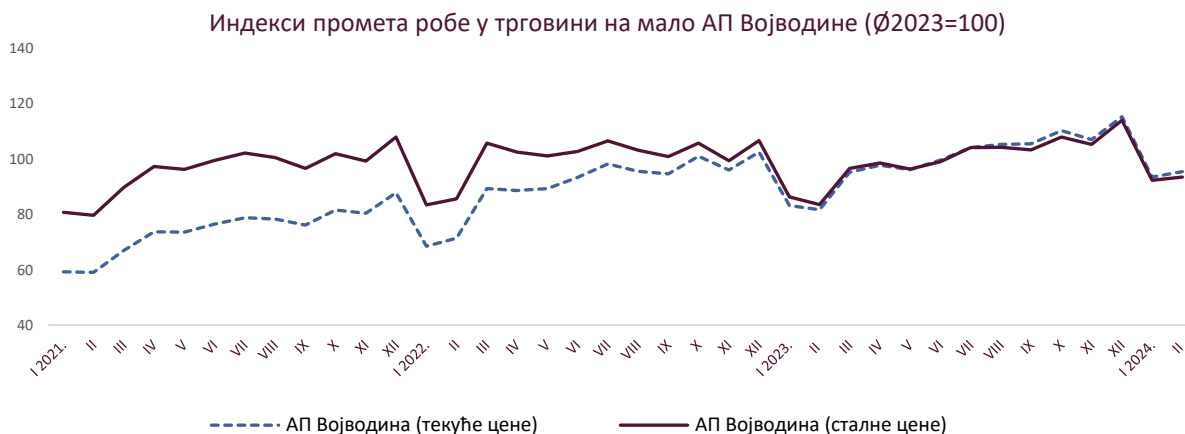
У Војводини је промет робе у трговини на мало у прва два месеца 2024. године међугодишње реално повећан за 9,4% (за 14,7% у текућим ценама), а само **у фебруару 2024. године у односу на фебруар 2023. повећан је за 11,9% у сталним ценама** (за 16,9% у текућим ценама).

На месечном нивоу, **у односу на јануар, у фебруару 2024. године је промет робе у трговини на мало у Републици Србији повећан у сталним ценама за 0,3%** (за 1,2% у текућим ценама), док је **на нивоу АП Војводине био повећан за 1,2% у сталним ценама** (за 2,2% у текућим ценама).

У односу на просечан промет робе у трговини на мало у 2023. години, у фебруару 2024. је промет робе у трговини на мало био мањи - у Републици Србији за 8,4% у сталним ценама (за 6,2% у текућим ценама), а у АП Војводини за 6,6% у сталним ценама (односно за 4,6% у текућим ценама).

Промет робе у трговини на мало АП Војводине, међугодишњи индекси

	Феб. 2023.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Септ.	Окт.	Нов.	Дец.	Јан.	Феб. 2024.
Текуће цене	113,3	105,7	109,4	107,5	106,8	105,4	110,0	112,0	108,8	111,6	112,8	112,4	116,9
Сталне цене	96,3	90,2	94,9	94,8	96,2	96,6	100,6	102,6	101,4	105,7	106,9	107,0	111,9

Ако се промет посматра по основним групама КД, у Србији је у периоду јануар - фебруар 2024. године, у односу на исти период претходне године, **и номинално и реално забележен раст вредности промета у свим робним групама** - и то у промету хране, пића и дувана (6,9% мг. у сталним ценама, а 13,5% мг. у текућим ценама), затим у промету непрехрамбених производа, осим моторних горива (6,4% мг. у сталним ценама, а 11,5% мг. у текућим ценама), док је промет моторних горива најмање повећан (за 5,2% мг. у сталним ценама, односно 9,7% мг. у текућим ценама).

VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

Укупан број туристичких долазака у Републику Србију у периоду јануар - фебруар 2024. године износио је **510.875**, што је за **9% више** у односу на исти период 2023. године. **Домаћи туристи** су остварили **53%** укупних долазака, док су **47%** били **доласци страних туриста**. Од укупног броја туристичких долазака, 15% су чинили доласци на подручју АП Војводине.

Војводину је у прва два месеца 2024. године посетило **75.455** туриста (57% су били домаћи туристи, 43% страни туристи), што је за **9% више** него у истом периоду претходне године. Број долазака домаћих туриста у Војводини већи је за 12% у односу на период јануар - фебруар 2023, а број страних туриста за 5% мг.

Структура долазака туриста у Војводину, јануар - фебруар 2024. године

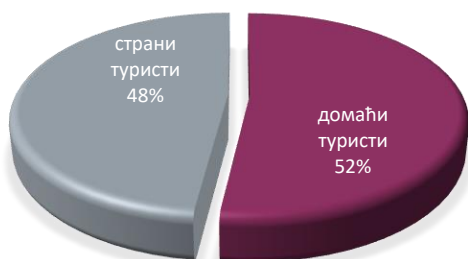
Доласци туриста у Војводину

У периоду јануар - фебруар 2024. године, у Републици Србији је евидентирано **1.641.399** ноћења туриста (55% су била ноћења домаћих, а 45% ноћења страних туриста), што је за **3% више** у односу на исти период 2023. године. Од укупног броја регистрованих ноћења, 14% је регистровано на подручју АП Војводине.

У Војводини је у прва два месеца 2024. регистровано укупно **222.651** ноћење туриста (52% су била ноћења домаћих, а 48% ноћења страних туриста), што је за **2% мање** него у истом периоду претходне године. Број ноћења домаћих туриста већи је за 1% у односу на период јануар - фебруар 2023, док је број страних туриста смањен за 5% мг.

Структура ноћења туриста у Војводини, јануар - фебруар 2024. године

Ноћења туриста у Војводини

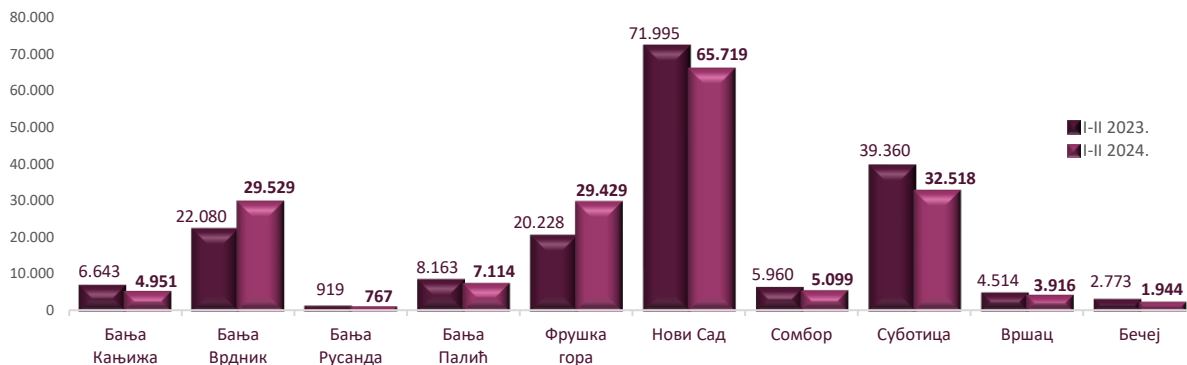
У Војводини је у периоду јануар - фебруар 2024. године најпосећенији био Град Нови Сад, где је забележено 24.044 долазака туриста, што је за 4% више у односу на исти период 2023. године. Више од половине посетилаца били су страни туристи (60%).

Доласци туриста по изабраним туристичким местима Војводине

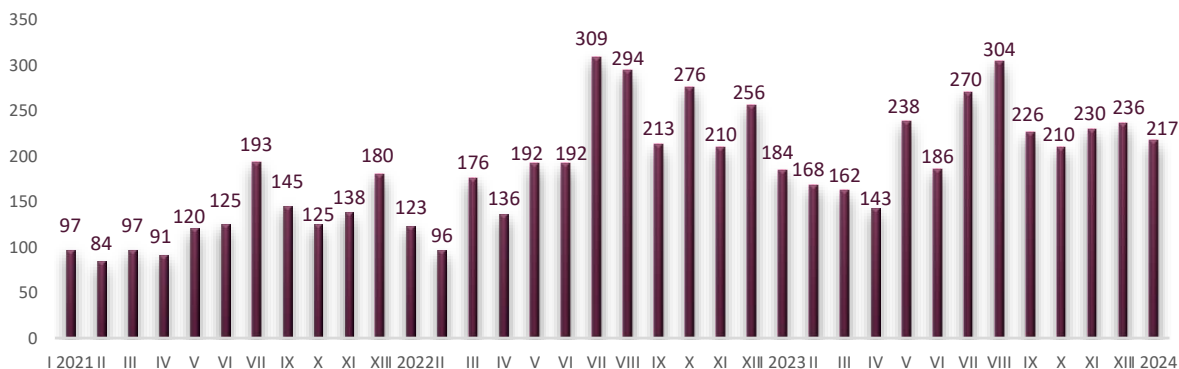
Највише ноћења у Војводини у прва два месеца 2024. године регистровано је, такође, у Новом Саду, тачније 65.719 ноћења, за 9% мање у односу на исти период претходне године. Већину посетилаца чинили су страни туристи (70%).

Ноћења туриста по изабраним туристичким местима Војводине

Укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији у јануару 2024. године износио је 217 млн евра и већи је за 33 млн евра или 18% у односу на девизни прилив у јануару претходне године.

Девизни прилив од туризма у Републици Србији по месецима (у млн евра)

У прва два месеца 2024. године у односу на исти период 2023, цене угоститељских услуга у Војводини порасле су у просеку за 11%. Највећи раст су забележиле цене алкохолних пића и безалкохолних пића (за по 12%). Цене хране су порасле за 11%, а цене преноћишта за 4%.

Индекси цена угоститељских услуга у Србији и Војводини

	Република Србија			Војводина		
	<u>II 2024</u> I 2024	<u>II 2024</u> II 2023	<u>I-II 2024</u> I-II 2023	<u>II 2024</u> I 2024	<u>II 2024</u> II 2023	<u>I-II 2024</u> I-II 2023
УКУПНО	101,4	110,2	109,7	101,1	110,4	110,8
Храна	100,6	109,0	109,2	101,0	111,1	111,3
Алкохолна пића	100,7	108,7	108,8	101,0	110,6	111,8
Безалкохолна пића	100,5	110,3	110,6	101,5	112,0	112,4
Преноћишта	105,6	115,3	111,8	100,8	104,1	103,7

VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА

VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

Република Србија је у периоду јануар - фебруар 2024. године забележила спољнотрговинску робну размену у укупном износу од **10,6 млрд евра**, што је за **0,6% више** међугодишње.

Укупан робни извоз Србије је у прва два месеца 2024. године износио **4,7 млрд евра** и повећан је за **3,2%** у односу на исти период 2023. године, вођен повећаним извозом прерађивачке индустрије. С друге стране, **укупан робни увоз Србије је у прва два месеца 2024. године износио 5,9 млрд евра** и смањен је за **1,3%** међугодишње.

У периоду јануар - фебруар 2024. године, Србија је забележила **дефицит у робној размени са иностранством у вредности од 1,2 млрд евра**, који је за **223,5 млн евра**, тј. за **15,4% мањи** од дефицита забележеног у истом периоду 2023. године. Раст извоза и смањење увоза одразили су се на благо повећање покривености робног увоза извозом у Србији - готово **четири петине робног увоза Србије покривено је извозом (79%)**, а у периоду јануар - фебруар прошле године покривеност је износила 76%.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

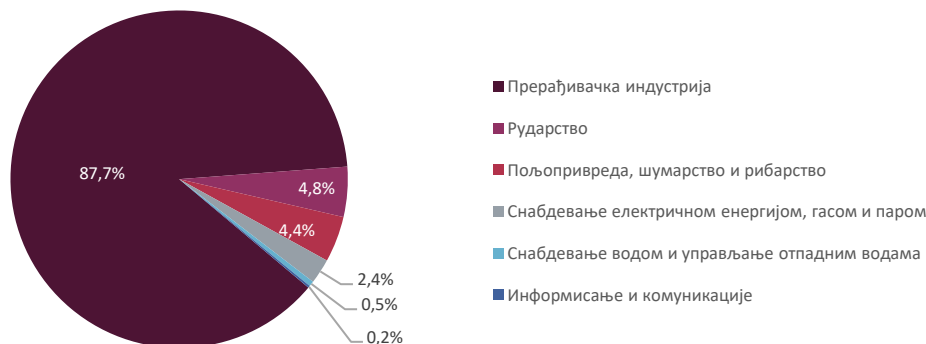
*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I - II 2024.	4.661.655	103,2	5.888.594	98,7	10.550.249	100,6	-1.226.939
I - II 2023.	4.517.434	117,5	5.967.913	103,1	10.485.347	108,9	-1.450.479
2023.	28.631.835	103,7	36.859.488	94,5	65.491.323	98,3	-8.227.653
2022.	27.605.873	126,3	39.014.443	134,8	66.620.316	131,2	-11.408.571

Посматрано по секторима делатности, **већину робног извоза Републике Србије чини извоз Прерађивачке индустрије (87,7% у периоду јануар - фебруар 2024)**. Следи извоз сектора Рударство (4,8%), сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство (4,4%) и сектора Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (2,4% укупног извоза у посматраном периоду).

Међугодишње је значајније **повећан извоз сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство, за 45,7%** (пре свега услед повећаног извоза пшенице и кукуруза), а повећан је и извоз **Прерађивачке индустрије, за 11,0% мг.** (пре свега под утицајем повећаног извоза основних метала, осталих саобраћајних средстава и моторних возила и приколица). Међугодишњи раст извоза је забележен у **16 од укупно 23 области Прерађивачке индустрије** Републике Србије у посматраном периоду.

Извоз Републике Србије по секторима делатности, јануар - фебруар 2024. године

Посматрано по артиклима, у прва два месеца 2024. године из Србије је највише извезено **Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила**, у вредности од 297,9 млн евра, што чини 6% укупног извоза Републике Србије у датом периоду, а за **11,3% више** него у истом периоду прошле године. Извоз **Руде бакра и концентрата** налази се на другом месту и износио је 211,5 млн евра у посматраном периоду (5% укупног извоза), али је забележио међугодишње **смањење извоза за 36,0%**.

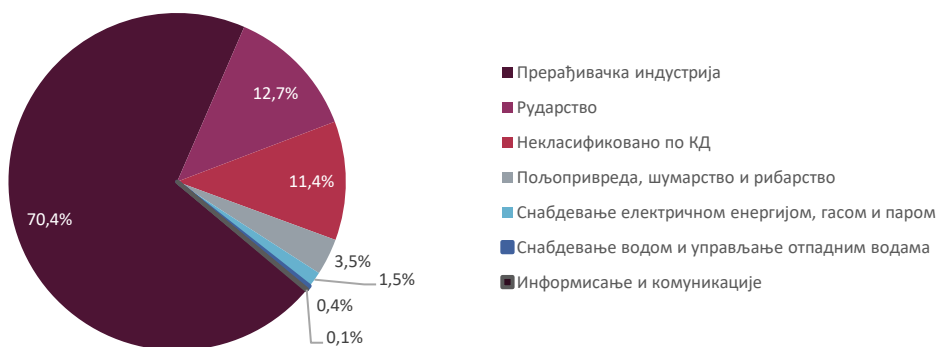
Најзаступљенији производи у извозу Републике Србије

Назив производа	I-II 2024.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I – II 2024 I – II 2023
УКУПНО	5.509 врста производа		
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	297.867	6%	111,3
Руде бакра и концентрати	211.498	5%	64,0
Катоде и секције катода, од рафинисаног бакра	157.920	3%	-
Електрична енергија	110.545	2%	35,8
Неразврстана роба по ЦТ ¹ - војна роба	71.362	2%	270,7

Када се посматра увоз Републике Србије, највећи проценат **остварује Прерађивачка индустрија (70,4% у периоду јануар - фебруар 2024)**, а значајан је и увоз сектора сектора Рударство (12,7%) и сектора Некласификовано по КД (11,4%).

Међугодишњем смањењу укупног робног увоза Републике Србије у периоду јануар - фебруар ове године у највећој мери допринело је **смањење увоза сектора Рударство, од 11,8% мг.** (вођено смањеним увозом сирове нафте и природног гаса за 9,6% мг., групе која чини 84% увоза целокупног сектора) и **смањење увоза сектора Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром, од 65,3% мг.** (услед смањеног увоза електричне енергије).

Увоз Републике Србије по секторима делатности, јануар - фебруар 2024. године

Посматрано по артиклима, у периоду јануар - фебруар 2024, у увозу Републике Србије, поред **Неразврстане робе по ЦТ (11% укупног увоза)**, највише је заступљен увоз **Гаса природног у гасовитом стању (7% увоза)** и **Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова (4%)**.

Србија је у прва два месеца 2024. године **увезла гаса** у вредности од 386,5 млн евра, што је за **11,3% мања вредност** него у истом периоду прошле године, док је **количински увезено за 5,8%**

¹На основу Методологије статистике спољне трговине која врши обраду по општем систему трговине, појам Неразврстана роба по ЦТ обухвата следеће: војна роба, роба у складиштењу и роба у слободној зони за коју још није одређена царинска тарифа и делови за моторна возила и делови за авионе који се увозе или извозе уз основно средство.

више гаса. Када је реч о увозу **нафте**, у Републику Србију је у посматраном периоду увезено нафте у вредности од 238,8 млн евра, што је **за 6,6% мања вредност увоза** него у истом периоду 2023. године, а **количински за 53,4% мање**.

Најзаступљенији производи у увозу Републике Србије

Назив производа	I-II 2024.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I – II 2024 I – II 2023
УКУПНО	7.218 врста производа		
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	472.413	8%	111,8
Гас природни у гасовитом стању	386.510	7%	88,7
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова	238.822	4%	93,4
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	196.008	3%	99,3
Остали лекови, за малопродају	187.710	3%	121,1

Извоз Србије највише се ослања на тражњу Европске уније и региона. У периоду јануар - фебруар 2024. године, **највећи део извоза пласиран је на тржиште ЕУ (65%)**.

Србија је у периоду јануар - фебруар 2024. године реализовала **робни извоз у 151 различиту земљу**, а **најзначајније извозно тржиште је, традиционално, Немачка (16% укупног извоза Србија пласира у Немачку)**. Међугодишње, у оквиру групе од првих пет извозних земаља, **извоз је највише повећан у Кину (за 24,9% мг.)**, док је **највеће међугодишње смањење** вредности извоза забележено у **Мађарску (-12,9%)**. Збирно је **извоз у првих пет земаља чинио 38% укупног извоза Републике Србије** у посматраном периоду.

Више од половине увоза Републике Србије потиче такође из земаља ЕУ (57% у периоду јануар - фебруар 2024. године), затим из земаља Азијско/пацифичког економског удружења (23%).

Србија је у периоду јануар - фебруар 2024. године забележила **робни увоз из 181 различите земље**, а највећи увоз забележила је из **Немачке (13% укупног републичког увоза)** и **Кине (11%)**. У оквиру групе од првих пет земаља, **највећи међугодишњи раст вредности увоза** забележен је **из Мађарске (за 75,2%)**, док је **највећи пад вредности увоза** забележен из **Руске Федерације (за 38,0%)**. Збирно гледајући, **увоз из првих пет земаља чинио је 43% укупног робног увоза Републике Србије** у периоду јануар - фебруар ове године.

Првих пет земаља у извозу и увозу Републике Србије, јануар - фебруар 2024. године

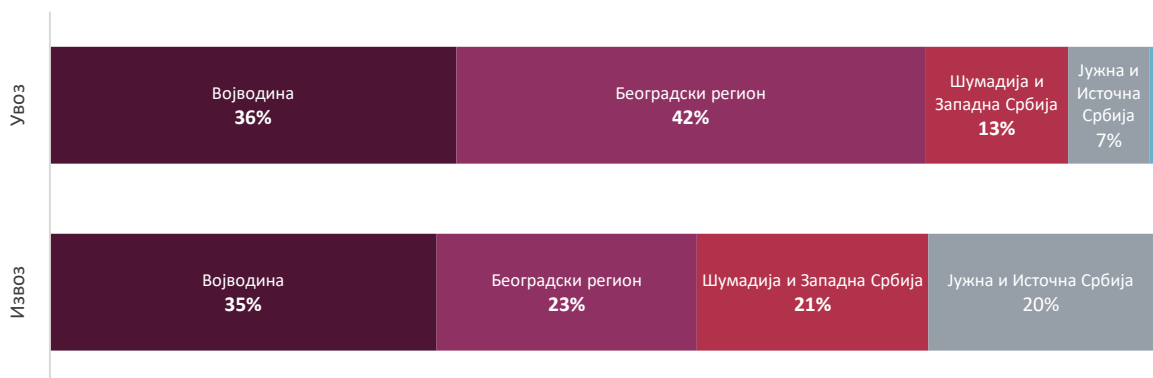
Земља	Извоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс	Земља	Увоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс
Немачка	725.701	16%	112,5	Немачка	754.869	13%	103,8
Италија	288.287	6%	99,1	Кина	626.944	11%	93,3
БиХ	285.170	6%	104,8	Мађарска	419.298	7%	175,2
Мађарска	250.195	5%	87,1	Италија	397.158	7%	107,0
Кина	230.126	5%	124,9	Руска Фед.	338.931	6%	62,0

Посматрано према наменским групама робне размене, Србија је у периоду јануар - фебруар 2024. године **највише извозила и увозила интермедијарне производе (42% укупног извоза и 32% укупног увоза)**.

Посматрано по регионима, **Војводина има највеће учешће у извозу Републике Србије (35% у прва два месеца 2024)**, док се по вредности **увоза налази на другом месту (36%)**, након Београдског региона (42%).

Извоз и увоз Републике Србије по регионима, јануар - фебруар 2024. године
(учешће %)

VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине у периоду јануар - фебруар 2024. године износила је **3,8 млрд евра** (што чини 36% укупне размене Републике Србије у истом периоду), и **за 3,1% је већа** од робне размене остварене у истом периоду прошле године.

Укупан робни извоз АП Војводине је у периоду јануар - фебруар 2024. године износио **1,6 млрд евра** (што чини 35% укупног извоза Србије у истом периоду), и **за 10,8% је већи** од извоза забележеног у периоду јануар - фебруар прошле године, док је **увоз реализован у вредности од 2,1 млрд евра** (што представља 36% укупног увоза Србије), и **за 2,0% је мањи** у односу на увоз у истом периоду 2023. године.

Из спољнотрговинске робне размене АП Војводине је у прва два месеца 2024. године забележен **дефицит у вредности од 528,5 млн евра**, који је **за 200,8 млн евра или 27,5% мањи** од дефицита забележеног у истом периоду 2023. године. **Покривеност увоза извозом у Војводини је у прва два месеца 2024. године износила 75%** и услед раста извоза, уз истовремени пад увоза, већа је него у истом периоду претходне године када је износила 67%.

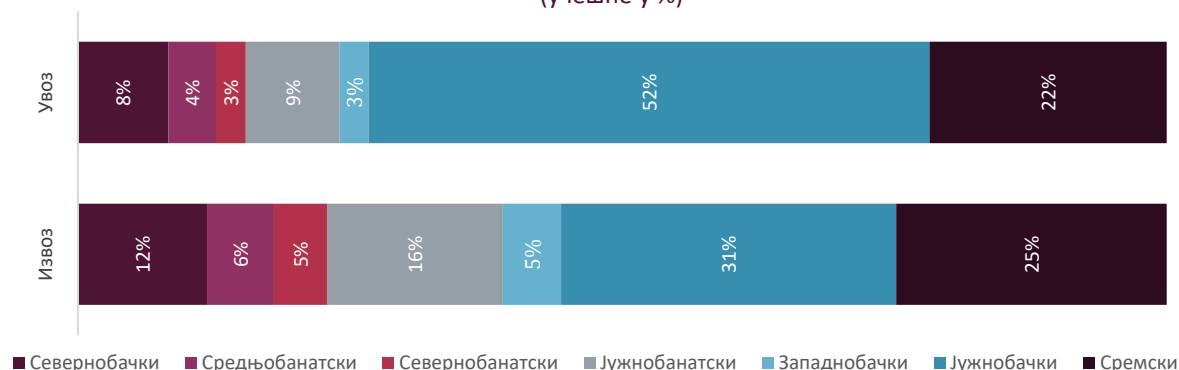
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I - II 2024.	1.612.613	110,8	2.141.146	98,0	3.753.759	103,1	-528.532
I - II 2023.	1.454.973	113,8	2.184.349	106,0	3.639.322	109,0	-729.375
2023.	9.573.052	103,3	12.212.299	92,8	21.785.350	97,1	-2.639.247
2022.	9.266.202	123,1	13.158.500	152,8	22.424.702	138,9	-3.892.297

Посматрано по наменским групама, Војводина је у периоду јануар - фебруар 2024. године **највише извозила интермедијарне производе (36%)**, а највише **увозила енергенте (31%)**.

Посматрано по управним окрузима, **најважнију улогу у спољнотрговинској робној размени АП Војводине има Јужнобачки округ (31% укупног извоза и више од половине укупног увоза АП Војводине, тачније 52%, реализовао је Јужнобачки округ у прва два месеца ове године)**. На другом месту је **Сремски округ, са учешћем од 25% у извозу, односно 22% у укупном увозу АП Војводине у посматраном периоду**.

Извоз и увоз АП Војводине по управним окрузима, јануар - фебруар 2024. године
(учешће у %)

Спољнотрговинска робна размена, по Класификацији делатности (КД 2010)

Прерађивачка индустрија представља сектор са **доминантним учешћем у извозу АП Војводине** (91,8% у периоду јануар - фебруар 2024), а међугодишње је забележила **повећање вредности извоза за 8,4%** у односу на период јануар - фебруар прошле године (вођено повећаним извозом осталих саобраћајних средстава, производа од гуме и пластике и моторних возила и приколица). Раст је забележен **у 14 од 23 области** прерађивачке индустрије Покрајине (које заједно чине 60% укупног извоза сектора у посматраном периоду).

Сектор **Пољопривреда, шумарство и рибарство** реализовао је **7,3% укупног војвођанског извоза** у прва два месеца 2024. године, а забележио је **међугодишње повећање од 59,5%** (вођено пре свега повећаним извозом пшенице и кукуруза у односу на исти период прошле године).

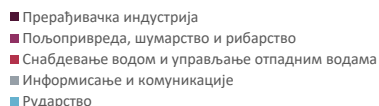
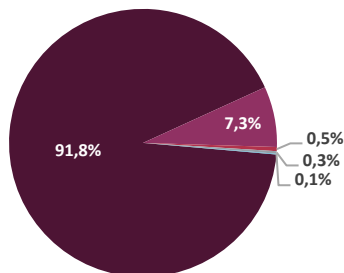
Када је реч о увозу, посматрано по секторима делатности, **Прерађивачка индустрија** остварује нешто **више од половине укупног војвођанског увоза** (54,1% у периоду јануар - фебруар 2024. године), а међугодишње је забележила **повећање увоза од 1,9%**. Повећање вредности увоза у посматраном периоду забележено је **у само 9 од 23 области** Прерађивачке индустрије Покрајине (које заједно чине 29% укупног увоза датог сектора у посматраном периоду).

На другом месту је **увоз сектора Рударство** (учешће **29,4%** у укупном увозу у прва два месеца 2024), који је забележио **смањење од 10,0% мг.** (највећим делом проузроковано **смањењем увоза сирове нафте и природног гаса**, групе која чини готово целокупан увоз сектора Рударство у АП Војводини, тј. 99,2% у периоду јануар - фебруар ове године).

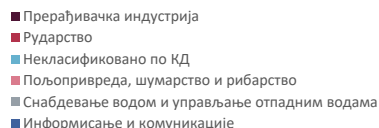
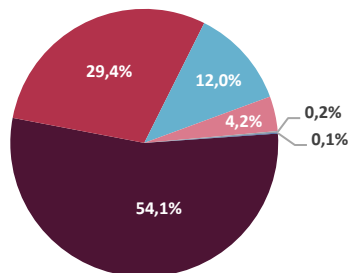
Увоз сектора Некласификовано по КД налази се на трећем месту и чинио је **12,0%** укупног увоза АП Војводине у периоду јануар - фебруар ове године, док је на четвртном месту **увоз Пољопривреде, шумарства и рибарства**, са учешћем **4,2%**, а који је забележио међугодишње **смањење вредности увоза за 3,5%**.

Структура извоза АП Војводине,
јануар - фебруар 2024. године

Структура увоза АП Војводине,
јануар - фебруар 2024. године

Посматрано по областима делатности, из Војводине су у периоду јануар - фебруар 2024. године највећи извоз забележиле управо области прерађивачке индустрије, и то **Производња електричне опреме** (учешће од 14% у укупном војвођанском извозу и међугодишњи раст од 7,8%), **Производња прехранбених производа** (учешће 11% и међугодишњи пад за 2,7%), **Производња моторних возила и приколица** (учешће 11% и раст од 15,6% мг.), **Производња непоменутих машина и опреме** (учешће 9% и смањење вредности извоза за 6,1% мг.) и **Производња производа од гуме и пластике** (учешће 9% и раст од 25,6% мг.). Ових пет области делатности реализовало је **више од половине целокупног извоза АП Војводине у периоду јануар - фебруар 2024. године (54%)**.

На међугодишњи раст укупног извоза АП Војводине у прва два месеца 2024. године, посматрано по областима делатности, највише је утицао раст извоза области **Производња осталих саобраћајних средстава**, од 324,7% мг. У периоду јануар - фебруар ове године, извоз ове области износио је 83,4 млн евра, док је у истом периоду прошле године износио свега 19,6 млн евра (највише је повећан извоз бродова и пловила осталих, делова турбомлазних и турбопропелерних мотора, као и вагона цистерни).

Извоз АП Војводине по областима делатности, јануар - фебруар 2024. године

У увозу АП Војводине се на првом месту налази област сектора Рударство, и то **Експлоатација сирове нафте и природног гаса** (учешће **29%** у у периоду јануар - фебруар 2024. године и међугодишњи пад вредности увоза за 9,7%). Следи увоз области **Некласификовано по КД** (учешће 12% и међугодишњи раст 3,7%), затим области **Производња хемикалија и хемијских производа** (учешће 7% и пад 10,5% мг.) и **Производња непоменутих машина и опреме** (учешће 7% и смањење вредности увоза за 17,8% мг.). **Више од половине укупног увоза АП Војводине** остварују наведене области делатности (60% у посматраном периоду).

Највећи утицај на благо смањење укупног увоза АП Војводине у периоду јануар - фебруар 2024. године, у односу на исти период прошле године, имало је смањење увоза области **Експлоатација сирове нафте и природног гаса, за 9,7% мг.** У прва два месеца ове године увоз ове области је износио 624,3 млн евра, док је у истом периоду 2023. године износио 691,6 млн евра.

Увоз АП Војводине по областима делатности, јануар - фебруар 2024. године

Ако се посматрање спољнотрговинске размене АП Војводине сузи на ниво артикала, из **Војводине** се, као и на нивоу целе земље, **највише извозе Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила (6% укупног војвођанског извоза у периоду јануар - фебруар 2024. године)**, који су извезени у вредности од **99,6 млн евра**, што је за **13,1% више** него у истом периоду прошле године. Војвођански извоз Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила чинио је **33% укупног републичког извоза овог артикла у прва два месеца ове године.**

Извоз остале пшенице и наполице у прва два месеца 2024. године је **значајније био већи** него у истом периоду прошле године, како вредносно (извезено је у вредности од 33,3 млн евра, а у истом периоду прошле године 15,3 млн евра), тако и количински (извезено је 178 хиљада тона за разлику од истог периода прошле године када је извезено свега 46 хиљада тона).

Војводина је реализовала **готово целокупан републички извоз Делова** за машине из тарифног броја 8501 и 8502, осталих², као и Осталих бродова и пловила, за превоз робе и путника. Из Војводине су у периоду јануар - фебруар 2024. **извезене 3.303 различите врсте производа.**

² ЦТ 8501 - Електромотори и електрични генератори; ЦТ 8502 - Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори (претварачи).

Пет најзаступљенијих производа у извозу АП Војводине

Назив производа	2023.			I-II 2024.			Учешће у извозу РС датог артикла
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2023 / 2022	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I-II 2024 / I-II 2023	
УКУПНО	5.076 врста производа			3.303 врсте производа			
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	534.292	6%	124,2	99.620	6%	113,1	33%
Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502, остало	349.381	4%	118,9	61.874	4%	126,0	99%
Остали бродови и пловила, за превоз робе, путника, остало	26.007	0%	120,3	40.787	3%	-	99%
Остали лекови, за малопродају	259.982	3%	125,7	39.187	2%	94,1	79%
Остала пшеница и наполица, остало	110.586	1%	63,4	33.329	2%	218,3	76%

У Војводину је, посматрано по артиклима, у прва два месеца ове године највише увезено **Гаса природног у гасовитом стању**, у вредности од **385,4 млн евра**, са учешћем од **18% у укупном војвођанском увозу** и **смањењем вредности увоза за 11,6% мг.** (првенствено услед смањене вредности увоза из Русије, иако увоз према количини није драстично смањен). Уколико се посматра **количински**, у Војводину је увезено за **5,5% више Гаса** него у прва два месеца прошле године.

На другом месту је увоз **Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове** у износу од **238,8 млн евра (11% укупног увоза АП Војводине у прва два месеца 2024)**, остваривши **међугодишње смањење вредности увоза за 6,6%**. Количински је увоз **Нафте у Војводину у прва два месеца ове године био за 53,4% мањи мг.**

Производ **Остали бродови и пловила, за превоз робе и путника** забележио је, у поређењу са периодом јануар - фебруар прошле године, значајно већу вредност увоза (**индекс 8.130,8**). Наиме, у периоду јануар - фебруар ове године увоз овог артикла у Војводину је износио **40,8 милиона евра (од тога, 40,0 млн евра је увоз из Холандије)**, а у истом периоду прошле године свега 502 хиљаде евра.

Војводина је у посматраном периоду реализовала **целокупан републички увоз Нафте и готово целокупан републички увоз Гаса и Осталих бродова и пловила, за превоз робе и путника. У Војводину су у посматраном периоду увезене 5.122 различите врсте производа.**

Пет најзаступљенијих производа у увозу АП Војводине

Назив производа	2023.			I-II 2024.			Учешће у увозу РС датог артикла
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2023 / 2022	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I-II 2024 / I-II 2023	
УКУПНО	6.754 врсте производа			5.122 врсте производа			
Гас природни у гасовитом стању	1.255.604	10%	76,8	385.380	18%	88,4	99,7%
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирове	1.791.372	15%	82,3	238.822	11%	93,4	100%
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	1.183.648	10%	140,2	169.201	8%	104,8	86%
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	554.418	5%	94,8	88.166	4%	101,6	19%
Остали бродови и пловила, за превоз робе, путника, остало	4.351	0%	93,1	40.805	2%	8.130,8	99,7%

Спољнотрговинска робна размена по земљама

Извоз АП Војводине се у највећој мери ослања на тражњу ЕУ и региона. **На тржиште ЕУ пласирано је 74% укупног војвођанског извоза** у периоду јануар - фебруар 2024. године, **за 12,1% више мг.** (у ЕУ се највише извози **електрична опрема и моторна возила приколице**). Следи пласман **на тржиште ЦЕФТА³** (12% укупног војвођанског извоза у прва два месеца 2024), који је био **већи за 17,0% мг.** (у земље ЦЕФТА највише је извезено **прехранбених производа и деривата нафте**).

Нешто више од половине увоза АП Војводине потиче из земаља ЕУ (54% у прва два месеца 2024), који је међугодишње **повећан за 14,2%** (из ЕУ се поред робе неklasификоване по КД највише увозе **деривати нафте, непоменуте машине и опрема и електрична опрема**). На другом месту је увоз из земаља **CIS⁴**, одакле Војводина реализује **24%** увоза, као и увоз из земаља **АРЕС⁵** (такође **24%** увоза).

Појединачно гледано, Војводина је у периоду јануар - фебруар 2024. године забележила **извоз у 115 различитих земаља**. Извоз у првих десет земаља чинио је **67% укупног војвођанског извоза** у прва два месеца 2024. године. **Главна дестинација војвођанског извоза је традиционално Немачка,** где је пласирано **21% укупног робног извоза АП Војводине у прва два месеца 2024. године,** а **за 13,8% више** него у истом периоду прошле године. Из Војводине се значајан извоз пласира и у **Италију (8%), Мађарску и Босну и Херцеговину (по 7%).** У групи од водећих десет извозних дестинација АП Војводине, у прва два месеца 2024. је међугодишње повећан извоз у све земље, **осим извоза у Руску Федерацију, Хрватску и Мађарску, који је смањен за 24,0%, 13,2% и 0,7%, респективно.**

Из Војводине се у **Немачку** највише извози **електрична опрема, у Италију** кукуруз, пшеница и прехранбени производи, у **Мађарску** моторна возила и приколице и непоменуте машине и опрема, у **Босну и Херцеговину** деривати нафте и прехранбени производи.

Првих десет земаља у извозу АП Војводине, јануар - фебруар 2024. године

Земља	Извоз (у 000 евра)	Учешће у извозу АПВ	Индекс
Немачка	335.164	21%	113,8
Италија	135.580	8%	102,9
Мађарска	118.665	7%	99,3
БиХ	109.167	7%	119,9
Румунија	77.840	5%	156,1
Аустрија	76.414	5%	210,1
Чешка	62.327	4%	124,8
Шведска	56.172	3%	124,0
Руска Фед.	54.537	3%	76,0
Хрватска	54.046	3%	86,8

³ ЦЕФТА – Земље Западног Балкана: БиХ, Северна Македонија, Црна Гора, Албанија, Молдавија и Србија.

⁴ CIS – Комонвелт независних држава.

⁵ АРЕС – Азијско пацифичко економско удружење.

Када је реч о увозу, **Војводина је у прва два месеца 2024. године забележила увоз из 139 различитих земаља**, при чему је **увоз из првих десет земаља чинио 70% укупног увоза**. Највећи увоз Војводина је у прва два месеца 2024. реализовала **из Немачке (14%), Руске Федерације (12%) и Мађарске (11%)**.

Из Немачке је највише увезено неklasификоване робе по КД, затим машина и опреме, основних метала, моторних возила и приколица и електричне опреме, **из Руске Федерације** сирове нафте и природног гаса, **а путем Мађарске** такође сирове нафте и природног гаса.

Првих десет земаља у увозу АП Војводине, јануар - фебруар 2024. године

Земља	Увоз (у 000 евра)	Учешће у увозу АПВ	Индекс
Немачка	302.781	14%	102,5
Руска Фед.	257.344	12%	54,5
Мађарска	233.037	11%	249,4
Кина	164.209	8%	86,6
Казахстан	130.830	6%	255.129,1
Италија	122.188	6%	85,3
Азербејџан	115.228	5%	182,1
Холандија	73.613	3%	224,6
Турска	57.126	3%	93,0
САД	46.624	2%	285,4

VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена⁶

Укупна спољнотрговинска размена аграрних производа АП Војводине је у прва два месеца 2024. године износила 527,4 млн евра, што је **за 6,7% више** у односу на размену остварену у истом периоду 2023. године. Међугодишње, **извоз аграра је повећан за 14,6%**, док је **увоз смањен за 3,5%**.

Спољнотрговинска робна размена аграра АП Војводине (по КД 2010)

Период	Извоз		Увоз		Укупно		Салдо
	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	
I-II 2024.	320.338	114,6	207.073	96,5	527.411	106,7	113.266
I-II 2023.	279.544	97,8	214.667	139,3	494.212	112,4	64.877
2022.	2.074.868	111,4	1.183.865	134,9	3.258.733	118,9	891.003
2023.	1.905.813	91,9	1.217.653	102,9	3.123.465	95,8	688.160

*у 000 евра

Учешће аграрних производа у укупном војвођанском извозу износило је **20%** у периоду јануар - фебруар 2023. године, док је у укупном **увозу** заступљеност аграра била **10%**.

Водећи извозни производ **Остала пшеница и наполица** за два месеца ове године и поред ниже просечне извозне цене (за 44,0%), због већих извезених количина (готово четири пута) остварио је вредност извоза од 33,3 млн евра, што је 2,2 пута више у поређењу са оствареном вредношћу извоза у прва два месеца 2023. године. Иста ситуација је и код извоза **Кукуруза, остали**. Иако су извезене знатно веће количине **Шећера белог, у чврстом стању** у Босну и Херцеговину, Северну Македонију, Хрватску и Словенију, вредност извоза је међугодишње повећана тек за 6,8% (цена

⁶ Аграрну спољнотрговинску размену према Класификацији делатности (КД 2010) чине: сектор А-Пољопривреда, шумарство и рибарство и део сектора Ц-Прерађивачка индустрија (области: Производња прехранбених производа, Производња пића и Производња дуванских производа).

у посматраном периоду била је за 26,4% нижа у односу на цену која је била у прва два месеца 2023. године). Главно извозно тржиште за јабуке је и даље Руска Федерација (39%), али у односу на период јануар - фебруар претходних година, извоз јабука у прва два месеца 2024. године је повећан ка тржишту Саудијске Арабије, Уједињених Арапских Емирата и Босне и Херцеговине.

Десет најзаступљенијих производа у извозу аграра АП Војводине, јануар - фебруар 2024.

Назив производа	Вредност (у 000 евра)	Индекс $\frac{I - II 2024}{I - II 2023}$	Учешће	Тежина (у т)	Индекс $\frac{I - II 2024}{I - II 2023}$
Остала пшеница и наполица, остало	33.329	218,3	10,4%	177.822	390,0
Кукуруз, остали	25.807	326,9	8,1%	147.886	543,5
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи=<10%	25.537	111,1	8,0%	8.364	116,2
Кукуруз, семенски, обични хибриди	24.387	103,8	7,6%	6.120	97,4
Уље сојино, сирово, укључујући дегумирано, остало	8.930	70,6	2,8%	10.404	101,7
Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе	8.692	91,3	2,7%	8.310	131,3
Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	8.346	152,4	2,6%	9.909	223,3
Јабуке, свеже, остале	8.019	193,3	2,5%	12.421	191,1
Шећер бели, у чврстом стању	7.342	106,8	2,3%	9.673	145,1
Погаче уљане и остали чврсти остаци, из уља од соје	7.002	312,7	2,2%	12.567	374,7

У прва два месеца 2024. године евидентан је пад јединичне цене извоза (41,3%) код већине аграрних производа у поређењу са јединичном ценом у истом периоду 2023. године. Значајнији раст цена у посматраном периоду забележен је код дувана и семена сунцокрета за сетву. На увозној страни, у посматраном периоду забележен је **знатно мањи увоз Соје у зрну, осим за сетву** (за 63,2% вредносно и за 46,5%, количински посматрано).

Од десет најзаступљенијих производа које је АП Војводина увезла у прва два месеца 2024. године, три производа се не производе у АП Војводини. Евидентно је да се **последњих година повећава увоз семена за сетву**. У односу на исти период прошле године увезене су веће количине Пасуља обичаног и бораније (*Phaseolus v.*) сушеног, осталог, због увоза из Египта и Пољске. Такође су евидентирани веће количине увоза следећих аграрних производа: Стока, остало, масе више од 160 kg, парадајза, пива, овса, погаче уљане од семена сунцокрета...

Десет најзаступљенијих производа у увозу аграра АП Војводине, јануар - фебруар 2024.

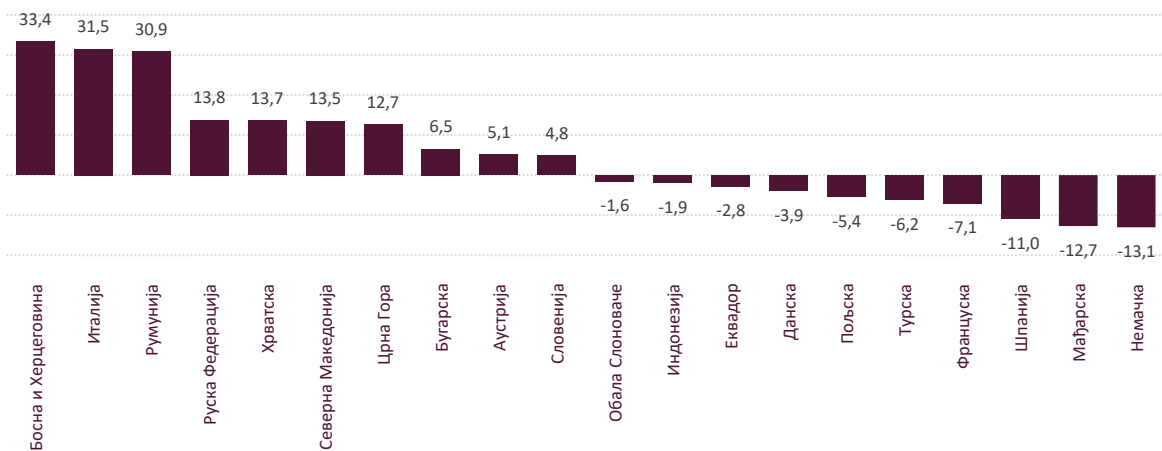
Назив производа	Вредност (у 000 евра)	Индекс $\frac{I - II 2024}{I - II 2023}$	Учешће	Тежина (у т)	Индекс $\frac{I - II 2024}{I - II 2023}$
Кукуруз, семенски, обични хибриди	22.532	103,6	10,9%	3.642	96,8
Семе шећерне репе, за сетву	7.466	129,7	3,6%	149	106,8
Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто	5.566	143,9	2,7%	1.730	125,0
Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву	5.016	36,8	2,4%	12.316	53,5
Брашно, прах и пелете, од меса или отпадака; чварци	4.018	128,0	1,9%	3.631	126,1
Банане, остале, свеже	3.743	90,3	1,8%	4.438	119,0
Семе сунцокрета, укључујући ломљено или не, за сетву	3.265	342,8	1,6%	288	323,1
Уље палимино, остало, течно, за остале сврхе	3.101	79,9	1,5%	2.870	112,7
Кафа, непржена, са кофеином	2.889	135,3	1,4%	947	133,1
Парадајз, свеж или расхлађен	2.631	139,5	1,3%	1.365	159,2

Суфицит у спољнотрговинској размени аграра у АП Војводини остварује се извозом: пшенице, кукуруза, хране за псе и мачке, јабука, брашна, сунцокретовог уља, шећера, тестенине, док

дефицит настаје увозом, не само производа који се не производе у Србији, него и соје у зрну, меса од домаћих свиња смрзнутог, семенског кукуруза, парадајза, црног лука, млека и павлаке.

Спољнотрговински биланс аграра АП Војводине по земљама,
јануар - фебруар 2024. године (у млн евра)

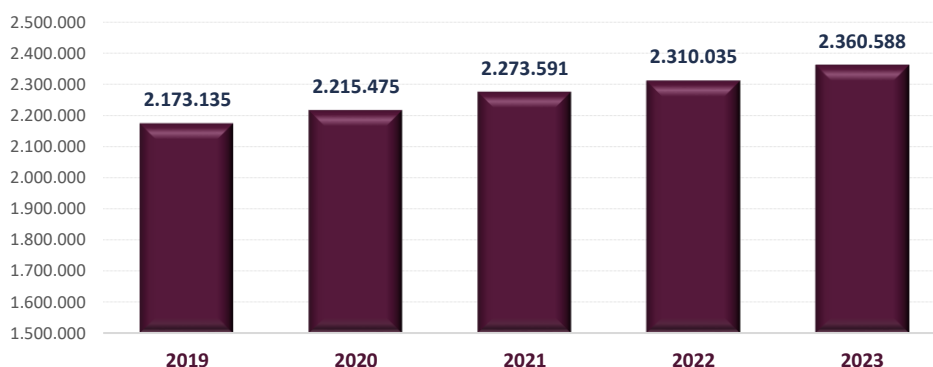

IX. ЗАПОСЛЕНОСТ

Укупан број запослених у Републици Србији је у 2023. години износио 2.360.588 лица, што у односу на 2022. годину представља повећање од 2,2% (око 50 хиљада лица). Упркос глобалној економској кризи, тржиште рада у Србији је показало изненађујућу отпорност, без евидентних утицаја на укупну запосленост.

Стопа запослености у Републици Србији износи 50,5%, а на нивоу Војводине 51,1%, према Анкети о радној снази РЗС-а за четврти квартал 2023. године.

Регистрована запосленост у Србији, 2019-2023.

Основни генератор нових радних места (без регистрованих индивидуалних пољопривредника) је остао приватни сектор, где је у 2023. било за око 51 хиљаду запослених више у односу на 2022, тј. за 3,1% више, док је број запослених у јавном сектору незнатно повећан за око 2,5 хиљаде лица, тј. 0,4% у односу на претходну годину.

Посматрано према модалитетима запослености, у Републици Србији је у 2023. години највише запослених било у правним лицима (1,9 млн, односно 80%), предузетника и запослених код њих, као и лица која самостално обављају делатност је било 413 хиљада (18%), док је регистрованих индивидуалних пољопривредника било нешто више од 53 хиљаде (2%). Број предузетника и запослених код њих је у односу на 2022. годину повећан за 4%, број запослених у правним лицима је повећан за 2% мг., док је број регистрованих индивидуалних пољопривредника међугодишње смањен за 5,2%.

Посматрано по секторима, највише запослених у Србији у 2023. години било је регистровано у услужном сектору (67,7%), затим у индустрији (25,7%) и грађевинарству (5,4%), а најмање у пољопривреди (1,2%). У поређењу са претходном годином, пад учешћа запослених је забележен у Индустрији (са 26% на 25,7%) и Грађевинарству (са 5,5% на 5,4%), док је учешће запослених повећано у сектору Услуге (67,3% на 67,7%). Учешће запослених у Пољопривреди је остало непромењено у односу на 2022. годину.

Најзначајнији допринос расту запослености у Србији у 2023. години, у односу на 2022, дао је раст запослености у **ИКТ сектору**, где је запосленост повећана за 13 хиљ. лица, тј. 13,8% мг., и сектору **Стручне, научне, иновационе и техничке делатности**, где је запосленост повећана за око 12,5 хиљ. лица, тј. 10,3% мг. Ипак, један од сегмената тржишта рада у Србији који је **значајније осетио последице глобалне економске кризе јесте управо ИТ сектор**, који се суочио са изазовима оптимизације радне снаге, како на глобалном, тако и на локалном нивоу. Наиме, према подацима „Послови Инфостуд“, **ИТ сектор је забележио највећи пад броја огласа за посао у Србији у 2023. години, за чак 50% у односу на годину пре, што указује на могућност да полако долази до засићења тржишта ИТ струкама, иако су и даље перспективне и високо плаћене.**

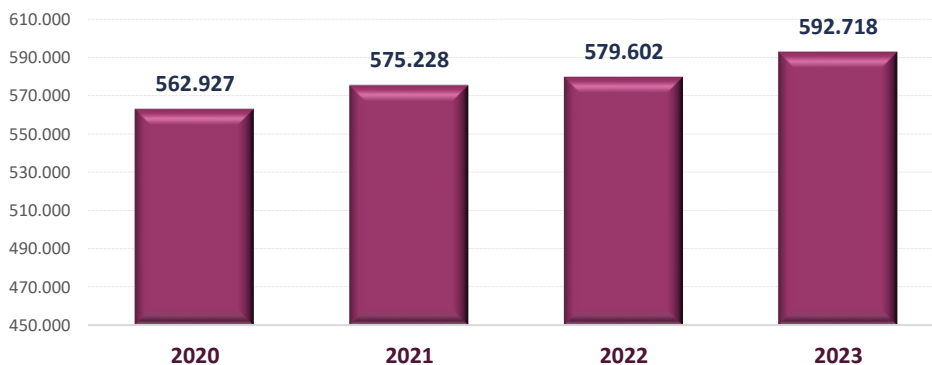
Посматрано по регионима, **највећи број запослених у Србији у 2023. години**, регистрован је у **Београдском региону (35%)**, затим у **Региону Војводине (25% од укупног броја запослених на нивоу целе земље)**, следи Регион Шумадије и Западне Србије (23%), док је најмање запослених регистровано у Региону Јужне и Источне Србије (17%). У односу на 2022. годину, **запосленост је повећана у свим регионима Републике Србије**, а највише у Београдском региону (за 3,3%).

Запосленост по регионима Републике Србије, 2023.

Укупна регистрована запосленост у Војводини је у 2023. години износила 592.718 лица, што у односу на 2022. годину представља **повећање од 2,3%** (око 13 хиљада лица).

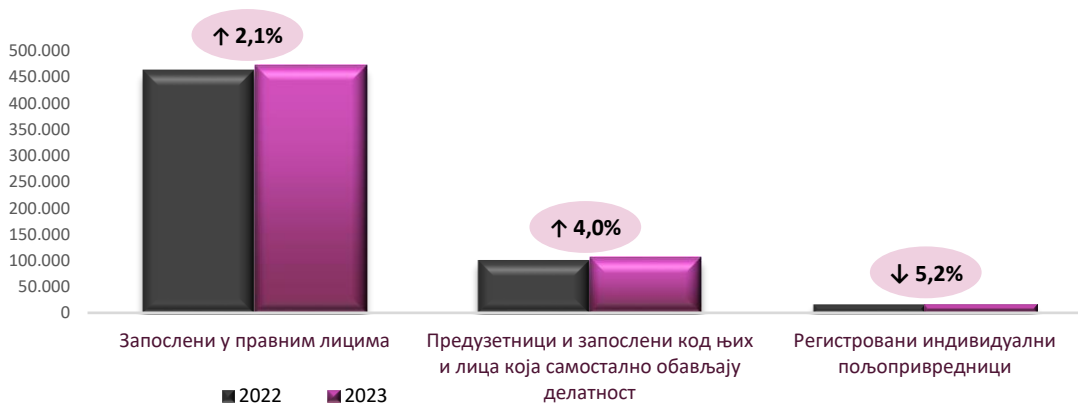
Регистрована запосленост у Војводини, 2019-2023.

Посматрано према модалитетима запослености, у Војводини је у 2023. години **највише запослених регистровано у правним лицима (471.796, односно 80%)**, што је у односу на 2022. годину за **2,1% више**. **Предузетника и запослених код њих, као и лица која самостално обављају делатност у Војводини је у 2023. било 105.087 (17%)**, што је за **4% више** у односу на 2022. годину, док је **регистрованих индивидуалних пољопривредника било 15.835 (3%)**, што је за **5,2% мање** у односу на претходну годину.

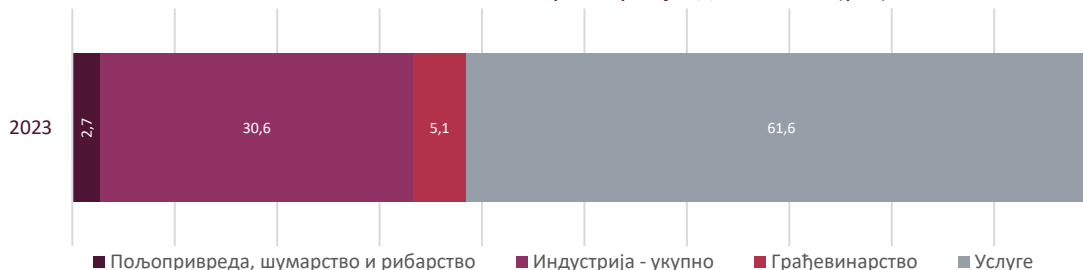

Модалитети регистроване запослености у Војводини, међугодишњи раст

Посматрано по секторима делатности, у Војводини је у 2023. години **највише запослених било у услужним секторима (61,6%),** потом у **Индустрији (30,6%)** и **Грађевинарству (5,1%),** док је **најмање запослених у сектору Пољопривреде (2,7%).**

Учешће запослених по секторима у Војводини, 2023. (у %)

Највећи раст запослености у Војводини је у 2023. у односу на 2022. годину забележен у секторима Информисање и комуникације и Рударство (за по 10,2%), а следи пораст у сектору Стручне, научне и техничке делатности (за 7,9% мг.), Пословање некретнинама (за 7,7% мг.), Финансијске делатности и делатност осигурања (за 6,8% мг.) и сектору Уметност, забава и рекреација (за 6,4% мг.). С друге стране, запосленост у Војводини је у односу на 2022. **највише смањена у сектору Пољопривреда, шумарство и рибарство (за 2,3% мг.),** док је незантно смањена у сектору Државна управа и обавезно социјално осигурање (за 0,1% мг.).

Међугодишња стопе раста запослености по секторима делатности у Војводини, 2023/2022. (у %)

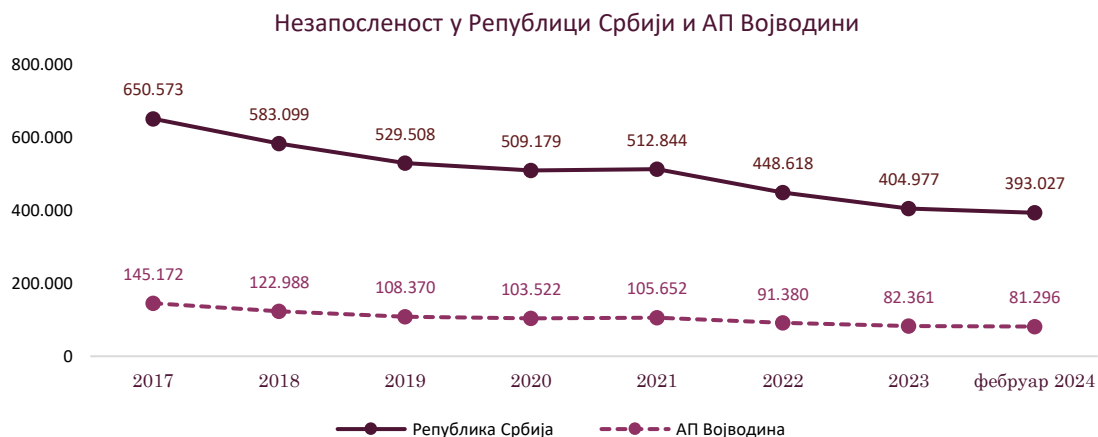
Х. НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), последњих година приметан је тренд смањења незапослености како на нивоу Републике Србије, тако и посматрано на нивоу Војводине. **У фебруару 2024. године забележена је мања незапосленост у односу на фебруар прошле године.**

Стопа незапослености у Републици Србији износи 9,1%, а на нивоу Војводине 9,2%, према Анкети о радној снази РЗС-а за четврти квартал 2023. године.

У Републици Србији је на крају фебруара 2024. на евиденцији НСЗ-а било **393.027 активно незапослених лица**, што је за **36.324 лица**, односно за **8,5% мање** у односу на фебруар 2023. године. Посматрано према регионима, **највећи број незапослених лица у фебруару 2024. регистрован је у Региону Шумадије и Западне Србије (138.535), а најмањи у Београдском региону (44.067).**

У Војводини је на крају фебруара 2024. регистровано **81.296 активно незапослених лица**, што је за **6.238 лица**, односно за **7,1% мање** у односу на фебруар прошле године.

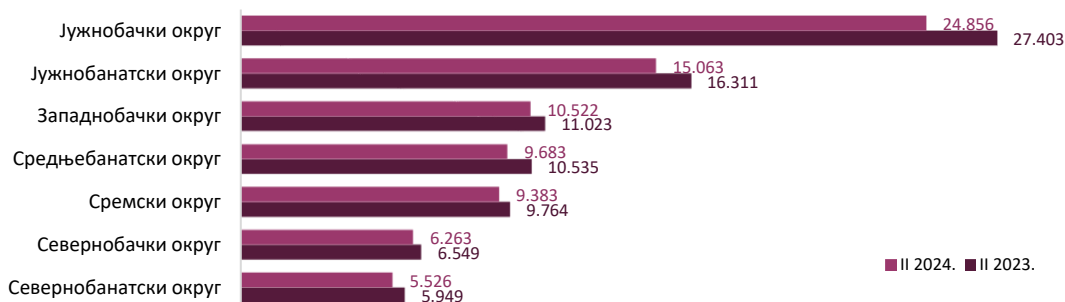
Група занимања са највећим бројем пријављених потреба за запошљавањем у Србији су, на крају фебруара 2024. године, Програмери.

Незапосленост је у фебруару 2024. године међугодишње смањена у сваком округу АП Војводине појединачно посматрано. Највеће међугодишње смањење забележено је у Јужнобачком округу (-9,3% мг.), потом следи Средњебанатски округ (-8,1% мг.), затим Јужнобанатски округ (-7,7% мг.), Севернобанатски округ (7,1% мг.), Западнoбачки округ (-4,5% мг.), Севернобачки округ (-4,4% мг.), и на крају Сремски округ, где је незапосленост смањена за 3,9% у односу на фебруар прошле године.

Број активно незапослених лица према окрузима АП Војводине

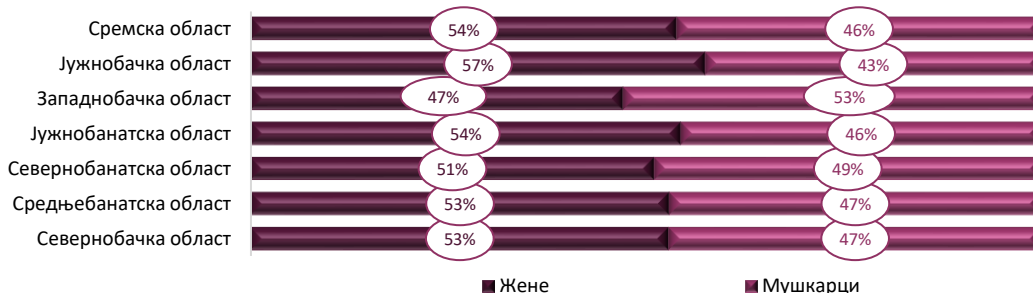
Посматрано према општинама АП Војводине, највећи број незапослених је регистрован у Граду Новом Саду (12,8% од укупног броја незапослених у Војводини), а најмањи у општини Сремски Карловци (0,3%).

Општине са најмањим и највећим бројем незапослених лица по окрузима АП Војводине, фебруар 2024. године

Округ	Укупно	Општина са најмањим бројем незапослених лица у округу	Општина са највећим бројем незапослених лица у округу
АП Војводина	81.296	-	-
Севернобанатски	5.526	Ада (386)	Киkinда (2.117)
Севернобачки	6.263	Мали Иђош (1.425)	Суботица (3.399)
Сремски	9.383	Пећинци (532)	Ср. Митровица (2.214)
Средњебанатски	9.683	Нова Црња (914)	Зрењанин (4.802)
Западнoбачки	10.522	Оџаци (1.438)	Сомбор (4.500)
Јужнобанатски	15.063	Опово (600)	Панчево (4.646)
Јужнобачки	24.856	Ср. Карловци (261)	Нови Сад (10.370)

Посматрано према полу, у структури активно незапослених лица АП Војводине у фебруару 2024, **54% су жене, а 46% мушкарци.** У свим окрузима Војводине приближно је уједначена структура незапослених лица посматрано према полу, осим у Јужнобачком округу, где је нешто приметнија разлика (57% чине жене а 43% мушкарци).

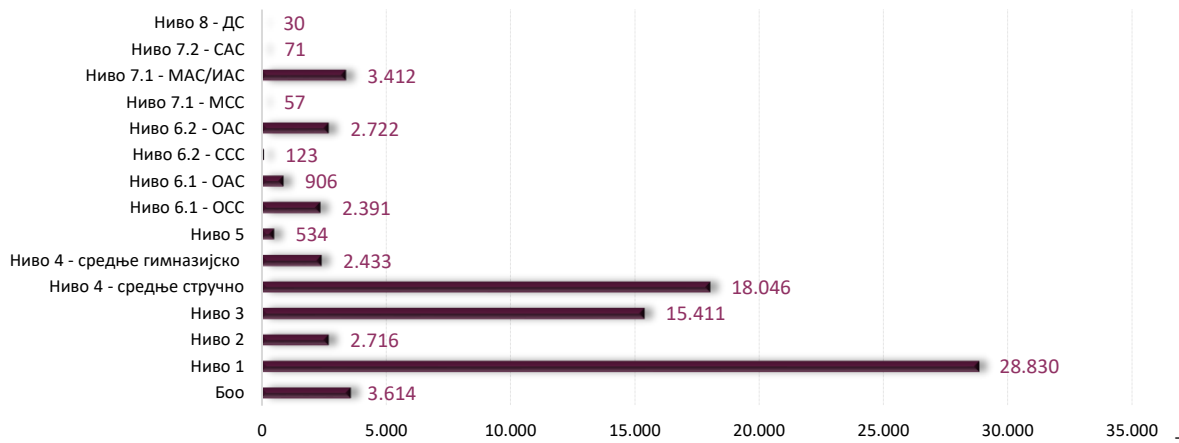
Структура незапослених лица у евиденцији НСЗ, према полу и областима АП Војводине, фебруар 2024. године

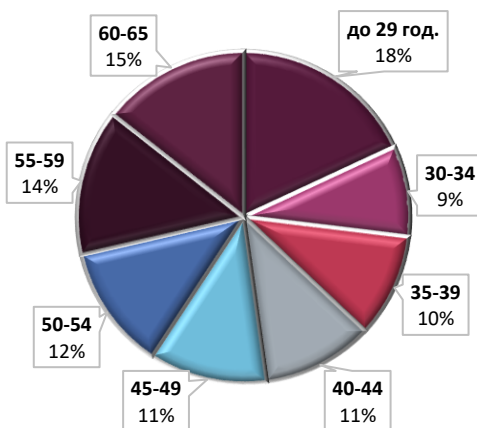
Посматрано према нивоу квалификације, највеће учешће у укупном броју активно незапослених лица Војводине чине лица са завршеним основним образовањем (35%), а најмање учешће заузимају лица са завршеним докторским студијама (0,04%).

Структура незапослених лица према нивоу квалификације у Војводини, фебруар 2024. године

Посматрано према старосној структури, у Војводини, према подацима за фебруар 2024. године, **18% активно незапослених лица чине млади до 29 година старости**. У групи старости 30-39 година, активно тражи запослење 19% незапослених. **Незапослена лица која теже налазе запослење или на њега чекају дуже су у групи старости 50-65 година и они чине 41% укупног броја незапослених.**

Незапослена лица према старости у Војводини, фебруар 2024. године

Посматрано према трајању незапослености, на крају фебруара 2024. године, у Војводини је **39% активно незапослених лица на посао чекало годину дана или краће**, док је преосталих **61% на посао чекало дуже од годину дана**.

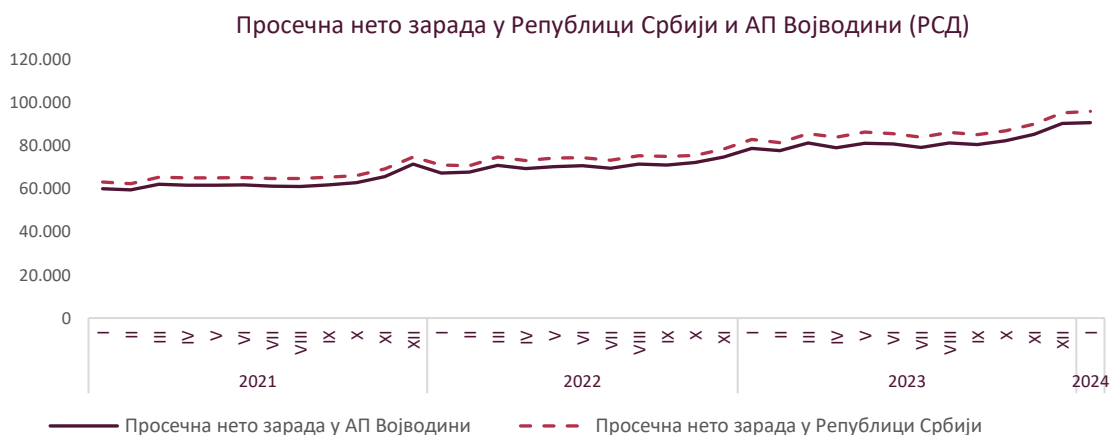
⁷ **Боо** - без стеченог основног образовања и васпитања; **Ниво 1** - основно образовање и васпитање/основно образовање одраслих; **Ниво 2** - стручно оспособљавање до једне/образовање за рад до две године; **Ниво 3** - средње стручно образовање у трајању од три године; **Ниво 4** - средње стручно/уметничко образовање у трајању од четири године; **Ниво 5** - специјалистичко/мајсторско образовање од једне, односно две године; **Ниво 6.1** - основне струковне студије обима од 180 ЕСПБ; **Ниво 6.1** - основне академске студије обима од 180 ЕСПБ; **Ниво 6.2** - специјалистичке струковне студије I степена обима од 60 ЕСПБ; **Ниво 6.2** - основне академске студије обима од 240 ЕСПБ; **Ниво 7.1** - мастер струковне студије - обима од 120 ЕСПБ; **Ниво 7.1** - МАС обима од 60 или 120 ЕСПБ или ИАС од 300 до 360 ЕСПБ; **Ниво 7.2** - специјалистичке академске студије обима од 60 ЕСПБ; **Ниво 8** - докторске студије обима од 180 ЕСПБ.

XI. ЗАРАДЕ

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у јануару 2024. године износила 132.372 динара, а просечна нето зарада 95.836 динара. У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто зарада је у јануару 2024. године номинално већа за 15,9%, а реално за 8,9%, док је просечна нето зарада већа за 15,8% номинално, односно за 8,8% реално. У односу на децембар 2023, просечна бруто и нето зарада у Србији забележила је номинални раст од 1,5% и 0,8%, респективно, односно реални раст од 1,2% и 0,5%, респективно. Медијална нето зарада за јануар 2024. године износила је 73.733 динара, што значи да је 50% запослених остварило зараду до наведеног износа.

У АП Војводини је у јануару 2024. године просечна бруто зарада износила 125.290 динара (за 5,4% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 90.587 динара (за 5,5% мање од републичког просека). У поређењу са истим месецом претходне године, просечне бруто и нето зараде у АП Војводини су у јануару текуће године номинално веће за по 15,3%. У поређењу са претходним месецом, просечне бруто и нето зараде су веће за 1,0% и 0,4%, респективно.

Посматрано по областима делатности, у Републици Србији је у јануару 2024. године највиша просечна нето зарада забележена у области Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности, у износу од 279.645 динара, која је у односу на исти период 2023. забележила повећање од 23.634 динара или 9,2% мг. У свим областима делатности из групе првих пет по висини зараде је у јануару 2024. године, у односу на исти период претходне године, повећана просечна нето зарада. Најнижа просечна нето зарада у јануару 2024. године забележена је у области Остале личне услужне делатности у износу од 54.469 динара, која је међугодишње повећана за 7.479 динара или 15,9%.

Највише просечне зараде у Републици Србији, по областима делатности, јануар 2024. године (у РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности	381.352	279.645
Ваздушни саобраћај	283.136	210.612
Научно истраживање и развој	265.260	191.961
Експлоатација сирове нафте и природног гаса	237.660	171.867
Управљачке делатности; саветовање у вези са управљањем	219.604	160.095

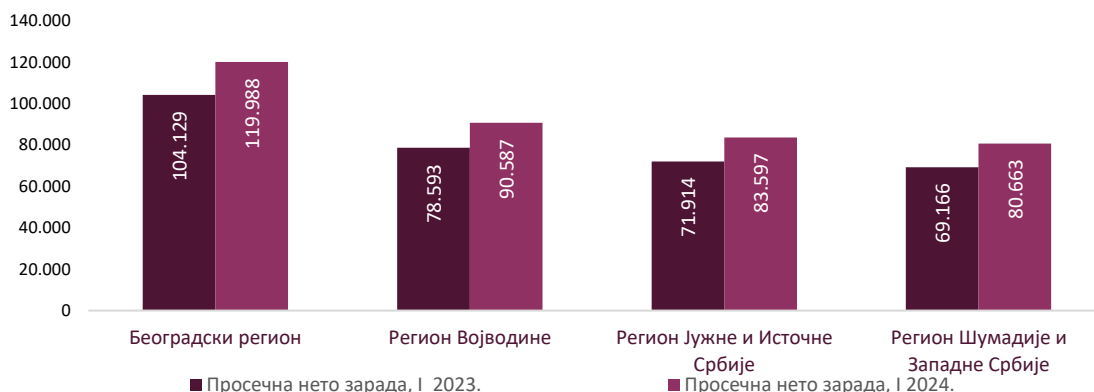
Најниже просечне зараде у Републици Србији, по областима делатности, јануар 2024. године (у РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Остале личне услужне делатности	75.984	54.469
Делатност припремања и послуживања хране и пића	76.261	55.336
Прерада дрвета и производи од дрвета, плуте, сламе и прућа, осим намештаја	79.176	57.603
Поправка рачунара и предмета за личну употребу и употребу у домаћинству	81.337	58.153
Производња одевних предмета	84.939	61.900

Просечне нето зараде забележиле су номинални раст у јануару 2024. године у односу на исти период 2023. године, како на нивоу целе земље, тако и на нивоу сваког региона Републике Србије појединачно посматрано. **Највећи међугодишњи раст просечне нето зараде у јануару 2024. евидентиран је у Региону Шумадије и Западне Србије (од 16,6%), а најмањи међугодишњи раст имала је просечна нето зарада Београдског региона (од 15,2%).**

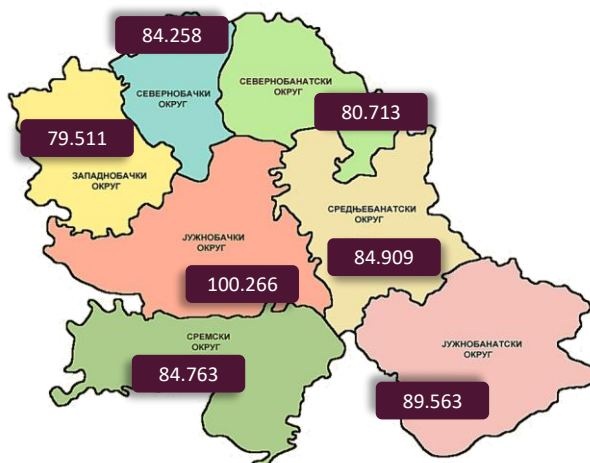
У јануару 2024. године, **једино је Београдски регион имао већу просечну нето зараду од републичког просека, за 24.152 динара, односно 25,2%.**

Просечна нето зарада по регионима Републике Србије

Посматрано по окрузима АП Војводине, **највишу просечну нето зараду у јануару 2024. године бележи Јужнобачки округ, у износу од 100.266 динара, док је најнижа просечна нето зарада присутна у Западнобачком округу, у износу од 79.511 динара.**

Просечна нето зарада по окрузима АП Војводине, јануар 2024. године

У јануару 2024. године, у свим окрузима АП Војводине је забележен међугодишњи раст просечне нето зараде, а највећи раст је забележен у Севернобачком округу, од 16,5% мг. Једино Јужнобачки округ у посматраном периоду бележи нето зараду вишу од војвођанског просека (за 9.679 динара или 10,7%).

Посматрано по општинама АП Војводине, у јануару 2024. године највишу просечну нето зараду имао је Град Нови Сад, у износу од 111.366 динара и уједно за 22,9% већу од војвођанског просека, док је најнижа просечна нето зарада забележена у Бачу, у износу од 72.729 динара, која је за 19,7% нижа од војвођанског просека за исти период.

Пет општина са највишом просечном нето зарадом у периоду I 2024. (РСД)

Пет општина са најнижом просечном нето зарадом у периоду I 2024. (РСД)

ИЗВОРИ ПОДАТАКА

1. Републички завод за статистику Републике Србије, <https://www.stat.gov.rs/sr-Cyrl>;
2. Народна банка Србије, https://www.nbs.rs/sr_RS/indeks/;
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/tip-dokumenta/makroekonomski-podaci/>;
4. Национална служба за запошљавање, http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti/statistiki_bilteni_nsz.cid667;
5. Макроекономске анализе и трендови, <https://pks.rs/strana/makroekonomske-analize-i-trendovi-mat>;
6. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, <http://www.minpolj.gov.rs/>;
7. Републички хидрометеоролошки завод Србије, <http://www.hidmet.gov.rs/>;
8. Жита Србије, <https://www.zitasrbije.rs/>;
9. Продуктна берза Нови Сад, <https://www.proberza.co.rs/>;
10. Индустијско биље Нови Сад, <http://www.indbilje.co.rs/contact/>;
11. Пољопривредне саветодавне и стручне службе Србије, <https://www.psss.rs/>;
12. Робне резерве, <https://www.rdr.gov.rs/>;
13. Развојна агенција Србије, <https://ras.gov.rs/>;
14. Послови Инфостуд, <https://poslovi.infostud.com/>.

